

Belföldi hírek

csütörtök

bb 1. befejezéséhez közeledik a katona józsef színház
rekonstrukciója

i -ár/z um bc kz

1981. május 7.

befejezéséhez közeledik a budapesti katona józsef színház rekonstrukciója. a fővállalkozó - a fővárosi 4. számú építőipari vállalat - és a korszerűsítésben résztvevő tucatnyi alvállalkozó a munka jelenlegi helyzetéből ítélve, tartani tudja a műszaki átadás augusztusi határidejét, bár a kőművesmunkákkal és az új elektromos hálózat szerelésével némileg elmaradtak a tervezettől. a késés „lefaragása”, érdekében a művelődési beruházó vállalat, valamint a kivitelezők és a nemzeti színház vezetői hetenként ellenőrzik az építkezést, s egyeztetik a tennivalókat.

néhon már helyükre kerültek a színház helyiségeinek burkolóelemei is. az épület belső terének kialakításához viszonylag egyszerűbb, szerényebb, ám tetszetősnek ígérkező megoldásokat választottak. így előregyártott elemekből készül a fém almennezet, a közönséget befogadó termék faburkolatot kapnak, s füstszinü üveg fedí majd a színház bejáratát. a közeli hetekben hozzákezdhetnek a korszerű hangtechnikai berendezések beszereléséhez. már birtokukba vették a szakemberek a színpadteret is: az előadások díszletképének megteremtését külön gépházból irányított modern technikai apparátus és forgószínpad szolgálja majd. a nagyarányú átépítés során egyébként jelentősen megnövelték a korábban szűkös játékteret, így tágasabb színpad várja majd a rendezőket, s a fellépő művészeket.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /befejezéséhez...folyt./um

a nézőtér befogadóképessége viszont némileg csökken: csak 350 széket helyeznek el a színházteremben, a társulat illetve a műszaki gárda jobb munkakörülményeiről egyebek között új díszletraktár, tágasabb öltözők, és nagy teljesítményű klímaberendezés gondoskodik. a nemzeti színház már a jelenlegi évad műsorszerkezetének kialakításakor készült az újjászülető kamarszínpad birtokba vételére. a játékszínben, illetve a fővárosi művelődési házban vendéggjátékként színpadra állított műveket úgy választották ki, hogy azokból kerülhessen ki egyben a katona józsef színház induló repertoárja is. /mti/

-.-

bb 2. sok a felvételiző a felsőoktatási intézményekben

i me/z um bc z

1981. május 7.

több mint 33 ezer fiatal jelentkezett a június 24-én kezdődő egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákra. akárcsak tavaly, kétszer annyian szeretnék megkezdeni tanulmányaikat a felsőoktatási intézményekben, mint amennyien a nappali tagozaton az első évfolyamon tanulhatnak.

a tudományszervezési és informatikai intézetben elkészült statisztika szerint a tudományegyetemen több mint 230 százalékos a jelentkezés. változatlanul legnépszerűbbek a bölcsészettudományi szakok. ezekre az ötvös loránd tudományegyetemen például ezernél is többen, ötször annyian kérték felvételüket, mint amennyit felvehetnek. csaknem ekkora érdeklődés a jogi karok iránt: budapesten 600-nál többen pályáznak a 180 helyre, a miskolci nehézipari műszaki egyetemen szervezett állam- és jogtudományi intézetben pedig több mint 330-an a 120 helyre. a természettudományi karokon viszont csak a fővárosban nagy a különbség a felvételizők és a helyek száma között. az orvostudományi egyetemen 2700-an készülnek a felvételi vizsgára, hat százalékkal kevesebben, mint ahányan tavaly felvételiztek, de így is több mint kétszáz százalékos a jelentkezés budapesten, csakugy, mint debrecenben, pécsen. a mezőgazdasági egyetemekre és főiskolákra csaknem ugyanannyi fiatal iránnyult, mint tavaly.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /sok a felvételiző...folyt./um

a műszaki egyetemeken viszont tovább csökkent a jelentkezők száma: tavaly 2900 volt, az idén 2800. a miskolci nehézipari műszaki egyetemre s a veszprémi vegyipari egyetemre például kevesebben kérték felvételüket, mint amennyi hallgató az első évfolyamokon tanulhat. a műszaki főiskolákon viszont többen felvételiznek a felvehetőknél. kivétel a nehézipari műszaki egyetem dunaujvárosi kohó- és fémipari főiskolai kara, ahol csak 147-en pályáznak 190 helyre.

a pedagógusképző főiskolákon szintén népes a pályázók mezejnye, s ketten versenyeznek egy helyért. a tanár- és az óvónőképzőkbe többen, a tanítóképzőkbe kevesebben jelentkeztek, mint amennyien tavaly felvételiztek. a művészeti főiskolákra csaknem 2500-an nyújtották be kérelmüket, több mint hatszor annyian, mint amennyi elsőévest várnak.

a statisztikából kitűnik az is, hogy a felvételizők 55,8 százaléka nő. ez a szám 2,5 százalékkal magasabb a tavalyinál. /mti/

-.-

bb 4. a fővárosi vízművek

um

1981. május 7.

értesíti a lakosságot, hogy hálózatöblítési munkákat végez május 8-tól május 10-ig a x. és a xvii. kerületben. e helyeken átmenetileg zavarossá válhat a víz, és nyomáscsökkenéssel, valamint a csucsidőszakban vízhiánnyal lehet számolni. /mti/

-.-

bb 5. szentesen emléket állítottak horváth mihálynak

dén/um st kz

1981. május 7.

szentesen a kossuth utca 12-16. számú ház falán elhelyezték horváth mihály márványlapon lévő bronz mellomborművét, borsos miklós kossuth-díjas szobrászművész alkotását. horváth mihály szülővárosa ezzel méltó emléket állított a múlt században élt jeles történetirónak, aki 1849-ben a független magyar kormány vallás- és közoktatásügyi miniszteri tisztét is betöltötte. a világosi fegyverletétel után - távollétében - halálra ítélték. az emigrációból csak a kiegészítés után térhetett haza.

a dombormű a horváth mihály egykori szülőháza helyén álló új épületre került. nevét a városban a róla elnevezett utca és gimnázium is őrzi. /mti/

- 3 -

bb. 3. hétszáz milliárd forint a tejipar idei fejlesztésére

1/kg/sl/rj kz

1981. május 7.

a fejlesztések hatására az utóbbi években átlagosan 5-6 százalékkal emelkedett hazánkban a tej- és tejtermék fogyasztás. az idei beruházások mindenképp a minőség javítását, a választék gazdagítását teszik lehetővé. a tejipar ezévből több mint 700 milliárd forintot fordít a műszaki fejlesztésekre. ebből az összegből új gépeket, technológiai berendezéseket szerelnek fel. a tejüzemek hálózata is bővül, befejeződik a debreceni tejüzem, folytatódik a szekszárdi, a zalaegerszegi sajtüzem és a pásztói tejüzem építése. több gyárat bővítenek.

az egy főre jutó tejfogyasztás 1980-ban elérte a 95 litert, ami jobb az európai átlagnál, tejtermékből viszont jóval kevesebbet fogyasztunk a kívántnál. ezért elsősorban a sajtok, túrók, joghurtfélék termelését fokozzák az üzemek. az új nagyteljesítményű gépsorokkal zalaegerszegen az ementáli, szekszárdon a trapista, az eidami és a gonda-sajtot gyártják majd. nemcsak saját körzetüket látják el termékükkel, hanem az ország más vidékeire is szállítanak. ugyanígy a miskolci üzem új gépeivel a habosított krémtúróból budapest igényét is kielégítik. az új berendezések nemcsak a termelést növelik, de egyúttal jobb minőségű sajtokat is készítenek.

miután a fogyasztók mindinkább a könnyű, nem hizlaló, alacsony zsírtartalmú krémekeket, desszerteket kedvelik, az idei újdonságok főként az ilyen termékek köréből kerülnek ki. a miskolci tejüzemben alma és barackízes változattal bővíti a habosított krémtúró-családot. debrecenben gyümölcsös fagylaltporok, a budapesti tejüzemben folyékony kávé-tejszín gyártására készülnek fel. tatabányán kezdik meg a hűtés nélkül zacskóban is egy hétig eltartható tej gyártását.

előkészülnek más újdonságok előállítására is, így a többi között a camembert sajtcsalád egyik változata a brie sajtfélék és a különböző ízesítésű pudingok termelésére. /mti/

-.-

-4-

bb. 6. bugyborékolnak a gyurgyalagok

igóst/rj kz

1981. május 7.

dél-baranya erdős lankáin felhangzott a gyurgyalagok jellegzetes hangja, amely leginkább a bugyborékoláshoz hasonlít. egyik népi nevük is ez: bugybóka. költöző madaraink közül utolsóként érkeztek meg. jelenlétük tehát a tavaszi vonulás végét is jelzi. az egzotikus külsejű gyurgyalagok egyik legnagyobb hazai költőhelye villány környékén van. a meredek löszfalakba vájt egy-két méter hosszú csőszerű lyukak kemenceformán kiszélesedő vége szolgál költőhelyükül. a gyurgyalag a legszebb madarunk: szinte minden szín megtalálható rajta. a csőre fekete, a szeme kárminpiros, tollazatán pedig kék, sárga, zöld, fehér és fekete színek keverednek. a ritka vendégek mindössze száz napig tartózkodnak nálunk. amint utolsók az érkezéskor, első a tavozáskor is, augusztus elején már utra kelnek afrikába. /mti/

-.-

bb. 7. spárgaszüret csongrádban

tób/rj st kz

1981. május 7.

csongrád megye duna-tisza közti homokvidékén a szeszélyes időjárás miatt megkésett a külföldön különösen kedvelt zöldségnövény a spárga fejlődése, de most már a növény feltörő termései, sipjai mozgatják a harminc centiméteres bakhátakat, az apró földtöltéseket, s így munkához láthattak a szedők.

a felvásárló szervek naponta küldik a termő helyekre, ásothalom és öttömös körzetébe a szállító járműveket, amelyek a kecskeméti hűtőházban gyűjtik össze, friss termést, majd válogatás, osztályozás után félkilós kötegeket készítenek exportra. csongrád megyéből a tavaszi idényben 18 vagon spárgát szállítanak a külföldi megrendelőknek. /mti/

-.-

-5-

bb. 8. környezet- és természetvédelmi napok vas megyében

Lér/st/rj kz

1981. május 7.

az idén május 11-től 24-ig rendezik meg a hagyományos vas megyei környezet- és természetvédelmi napokat. a rendezvénysorozat minden eddigénél gazdagabb programjában szerepel számos tudományos előadás, megrendezik az ifjú természetjárók napját, a kámonai arborétumban a kaktuszgyűjtők nemzetközi találkozóját, megkoszorúzzák a jeli botanikus kert alapítójának ambrózi-migazzi istvánnak emlékoszlopát és sírját, kőszegen chernel istván emléknapot tartanak. lesz virágkötészeti bemutató és vásár, több kiállítás nyílik. a rendező szervek kirándulásokat szerveznek a megye híres arborétumaiba, a sághegyi, őrségi, kőszegi tájvédelmi területekre. a vas megyei moziüzemi vállalat ebben az időszakban a megye iskoláiban természet- és környezetvédelmi témájú filmeket vetít, a filmszínházakban pedig kísérőfilmként mutatnak be ilyen témájú alkotásokat. /mti/

-.-

bb. 9. értékes régészeti leletek a kis-balaton térségében

tas/st/rj kz

1981. május 7.

ix., századbeli templom maradványaira bukkantak a kisbalaton térségében folyó nagyszabású leletmentő ásatások során. zalaszabar határában, a borjuállás szigeten megtalált, fából készült, római téglás padlózatú templom a frank őrgrófságban élő keresztényeké volt. a körülötte feltárt temető sírjaiból előkerült ezüst fülbevalók, gyöngyök, fülesgömbök arra utalnak, hogy azokat az előkelőségeket is ide temették, akik a terület hűbérura, pribina herceg közvetlen környezetéhez tartoztak. a hidvégpusztán szintén eredményt jártak az ásatások: késő bronzkori urnástemető, valamint bronzkori erődített település-maradványok és kerámiák kerültek elő. ugyanitt folyik már egy ix. századbeli falu lakóházainak és gazdasági épületeinek mentése, s a napokban kezdték meg egy honfoglalás kori temető feltárását is. /mti/

-.-

-6-

bb. 10. meggyorsítják a miskolci agglomeráció községeinek fejlődését

kör/st/rj kz

1981. május 7.

a borsod megyei tanácsnak a megye hatodik ötéves tervéről hozott határozata alapján megkezdődött a miskolci körzetében tartozó nyolc község fejlesztésének műszaki tervezése. a telepszerű lakásépítés meghonosításával sajószentpéteren, nyékládházán és más községekben kisvárosi jellegű központokat kívánnak kialakítani. ezért a nyolc községben ezer családi házas beépítésre alkalmas terület bocsájtanak az építkezők rendelkezésére, s ezzel a miskolcon jelentkező lakásigények egy részét az agglomerációba irányítják át. első lépésként az alapközművek tervezését kezdték meg három község számára. a víz- és csatornahálózat kiépítésére 1985-ig mintegy harmincötmillió forintot fordítanak.

a legjelentősebb lesz a fejlődés sajószentpéteren. ott hatszáz telepszerű elrendezésű lakás építését tervezik. a nagyközség fejlesztésére a hatodik ötéves tervben több mint négyszázmillió forintot fordítanak. ez több mint négyszerese annak az összegnek, amellyel az ötödik ötéves tervben rendelkezett. /mti/

-.-

bb. 11. egy évtizede patkánymentes budapest

ber/rj/kz

1981. május 7.

egy évtizede patkánymentes budapest. ilyen nagy területen, és ilyen hosszú időn át még sehol a világon nem érték el a patkánymentességet, pedig ezek a káros rágcsálók sok gondot okoznak világszerte.

az eredmény a bábolnai mezőgazdasági kombinát munkáját dicséri. fertőtlenítő állomások által a mezőgazdasági üzemek számára kidolgozott technológiával szabadították meg budapestet a kártevőktől. a fővárosi szakemberek becslése szerint a mintegy kétmillió patkány /minden fővárosi lakosra egy jutott! / évente mintegy 300-400 millió forint kárt okozott, s ezen felül veszedelmes szerepük volt a járványos betegségek terjesztésében. a patkánymentesség fenntartására hirdetett fővárosi pályázatot is a bábolnaiak nyerték meg. újabb szerződésük már 1985-ig szól.

a tízéves eredmények alapján a kombinátban köszöntötték azokat a dolgozókat, akik a fertőtlenítő állomás megalakulása óta ellátják ezt a fontos feladatot. /mti/

-.-

-7-

bb. 12. export lovaglószerzők győrből

mzs/rj st kz

1981. május 7.

a többmillió pár béléseszerző és kötöttdivatkeszerző mellett különleges lovaglószerzőket is készít kis szeriában az idén a győri kötöttkeszerzőgyár. angliából és az nszk-ból rendeltek 50 ezer párat ezekből szép, finom kidolgozású, célszerű és strapabíró szerzőkből. a tenyerüket - amely a gyeplő megfeszítésekor nagy igénybevételnek van kitéve-bőrrátétek erősítik, kézfejüket pedig nedvszívó és jól szellőző pamutfonalból kötik. előállításuk igen munkaigényes, de áruk is ennek megfelelő, ezért gyártásuk gazdaságos vállalkozás az üzemnek. /mti/

-.-

-8-

bb. 13. gazdasági társaság alakult a folyékony műtrágyagyártó rendszer értékesítésére

bév/jf/st/zsu kz

1981. május 7.

a folyékony műtrágyagyártó rendszer hazai és külföldi megvalósítására és értékesítésére gazdasági társasági szerződést kötött a veszprémi nehézszerzőipari kutató intézet, a mezőgazdasági és élelmiszeripari tervező és beruházási vállalat /agrober/, valamint az iparszerű kukoricatermelő közös vállalat. első lépésként az ikr tag-gazdaságaiban alakítják ki a folyékony műtrágyagyártó kisüzemek hálózatát, majd felkészülnek a széleskörű hazai és külföldi értékesítésre. az átlagosan 30 ezer hektárnyi terület műtrágyázását megoldó kis „gyárak”, nagyrészt hazai alapanyagokból olyan talaj-táplálékot állítanak elő, amelyekben változtatható a hatóanyag összetétele és a mikroelem tartalom.

a gazdasági társasági szerződés megkötését hat esztendőes kutató-fejlesztő munka előzte meg. a nehézszerzőipari kutató intézet a 70-es évek derekán kezdte meg a folyékony műtrágya gyártási és alkalmazástechnikai kísérleteket. ennek eredménye lett a gyártási eljárásra vonatkozó szabadalom, amely alapján az agrober megtervezte a gyártó üzemét. a 3000 hektárt ellátó kísérleti üzem készthelyen, a mezőgazdasági kemizálási szolgálat telepén épült fel, majd az ikr ugyanezen technológiával 30.000 hektárt ellátó folyékony műtrágya üzemét létesített. a gazdasági társasági szerződés alapja így a veszprémi tudományos intézet szabadalma és kutatási tapasztalata. az agrober által megtervezett üzemszerű gyártás és az ikr folyékony műtrágyázásra vonatkozó agrotechnikai tapasztalata.

x x x

a folyékony-műtrágya a mezőgazdaságban nem számít újdonságnak, régóta ismert anyaga ez a talajerő pótlásának. bevezetése, alkalmazása azonban sokkal bonyolultabb, mint például az öntözés vagy akár egy másik mezőgazdasági alapművelet, a permetezés. a folyékony vegyszer szállítása, tárolása, továbbítása és végül a földekre vagy a növényekre való kijuttatása ugyanis olyan összetett művelet, amelynek egyetlen fázisa sem lehet alacsonyabb műszaki színvonalú, a többinél. a vegyszeres kezelés csakis akkor teljes értékű, ha a folyamatot a műtrágyázástól kezdve egészen a kémiai anyag kijuttatásáig egységes elképzelések alapján tervezik meg és a kivitelezésnél magas fokú szervezettséget biztosítanak. a társaság éppen ezt teszi lehetővé.

/folyt. köv./

08.20/zsu

-9-

g 20/07

bb.13./gazdasági társaság ... folyt./zsu

a megtakarítás - az előzetes adatok szerint - már a gyártásnál is jelentős lesz, hiszen a folyékony anyagot nem kell a gyárban költséges módszerrel kikristályosítani, hanem folyékony állapotban továbbbithatják a gazdaságokba, majd a földekre, a gazdaságban sincs szükség a vegyszer feloldására, természetesen az új megoldás tárolókat, vezetékrendszereket, speciális gépeket is igényel, ezek beszerzési-, valamint a szükséges egyéb technológiai rendszerek beruházási költsége azonban viszonylag rövid idő alatt megtérül./mti/

-. -

bb.14, injekciózzák a kőzetet - új eljárással, gyorsabb, biztonságosabb szénfejtés tatabányán

ráb/st/zsu kz

1981. május 7.

szabadalomnak fogadták el a tatabányai szénbányák műszaki dolgozóinak új eljárását, amellyel biztonságosabbá és gazdaságosabbá tették az ugynevezett omlasztásos frontfejtést.

a tatabányai medencében már évtizedek óta omlasztásos technológiával művelik a szén, ami azt jelenti, hogy a szelentenként kifejtett szénréteg mögött keletkező üregeket beomlasztják, amikor az omladék kellőképpen összetömörödik, akkor kezdenek hozzá a bányányok a régi fejtés alatt húzódó újabb széntelepek műveléséhez. ennek az egyébként jól bevált módszernek mostanáig az volt a hátránya, hogy legalább két évet kellett várni, amíg a beomlasztott bányarész annyira összeállt - bányásznyelven „megnyugodott”, -, hogy az alatta lévő szénréteget biztonságosan fejteni lehetett. a vállalat szakembereinek egy csoportja ezt a folyamatot gyorsította meg az új eljárással, speciális oldatot készítettek, s ezt a szilárdító anyagot hidraulikus uton besajtolják a leomlasztott kőzettömegbe, a sokféle alkotóelemből álló higmassza minden apró repedésbe behatol és az omladékot úgy összecementálja, hogy furni, robbantani lehet benne. ilyen módon tulajdonképpen omlásmentes szilárd főtét, „műplafont”, alakítanak ki, ami alatt már biztonságosan dolgozhatnak a bányászok. a kőzetek injektálása után a korábbi két év helyett 2-3 hónap múlva megkezdhetik a beomlasztott réteg alatt az újabb munkahelyek kialakítását, így a régebbinél gyorsabbá, gazdaságosabbá válik a szénművelés.

először a 12/a aknában alkalmazták az új módszert, s ennek hatására jelentősen emelkedett a termelés, a korábinál biztonságosabban, jobban használják ki a nagy teljesítményű bányagépeket. a kedvező tapasztalatok alapján a 15/a aknában is bevezették az eljárást, s most újabb bányában készülnek alkalmazására./mti/

09.00/zsu

-10-

9357

bb.15. eredményes ujitómozgalom mezőfalván

dáv/st/zsu kz

1981. május 7.

farönkvonszoló, söprögépet, hordozható birkafürösztőt, sebességváltók gyors szétszerelésére szolgáló berendezést, halászati etetőkocsit, szélenergiával működő motort, s még számos más, a munkát könnyítő, a költségeket csökkentő eszközt, berendezést készítettek, illetve alakították át a célnak jobban megfelelővé a mezőfalvai mezőgazdasági kombinátban a nagyüzem dolgozóinak, szocialista brigádjainak ujitásai alapján.

a fejér megyi gazdaságban hosszabb idő óta rendkívül eredményes az ujitómozgalom, s a nagyüzem vezetői különös gondot fordítanak támogatására, évente feladattervet készítenek, s azt tanácskozásokon, brigádgyűléseken ismertetik a kombinát dolgozóival, a benyújtott ujitásokat késedelem nélkül elbírálják, s gondoskodnak arról is, hogy az ötleteket kidolgozók a lehető legrövidebb idő alatt megkapják a munkájukért járó ujitási díjat, tavaly ötvennél több - másfél millió forint megtakarítást eredményező - ujitást fogadtak el mezőfalván, s a nagyüzem vezetői az idén is legalább ennyire számítanak./mti/

-. -

bb.16. lakásfelújítási gondok, új módszerek szegeden

dob/st/zsu kz

1981. május 7.

szegeden az ingatlankezelő vállalat nagyszabású lakásfelújításba fogott, amire a következő években egymilliárd 200 millió forintot fordítanak. különleges feladatok elé állítja a lakásfelújítókat, hogy a város az ország legmélyebb fekvésű területén épült, s ennek következménye az alapokon felhatoló, s a falakat átmedvesítő agresszív talajvíz, ezért szegeden a hagyományos, munkaigényes, falbontással járó szigetelés helyett általánosan bevezették a hatékonyabb, s termelékenyebb vegyszeres eljárást, a másik gond, hogy a várost több mint száz éve rombadöntő nagy árvíz után készült fafödémek most szinte egyidőben szorulnak cserére, a speciális röntgenkészülékes vizsgálatok során az is kiderült, hogy szintén baj van a később épült salakbetonos födémekkel: a korrózió csaknem mindegyikben tönkretette az acélszerkezetet.

a takarékos födémfelújításra a helybéli szakemberek által kidolgozott két új eljárás is kínálkozik, az egyik az ingatlankezelő vállalat mérnökeinek módszere, lényege, hogy új tartógerenda aláépítésével megerősítik a régi födémeket, amelyet így nem kell lebontani, tehát megtakarítják a csere költségeit, ahol a csere nem kerülhető el, ott a csongrád megyei építő vállalatnál kikísérletezett módszert kívánják alkalmazni: a sokemeletes házak lebontott födémjei helyett a földön készítik el az újakat, s egyben emelik a helyükre, sorrendben a legfelső szinttől kezdve, s így feleslegessé válik az állványozás./mti/

09.15/zsu

-11-

9407

bb.17. bolgár előadássorozat a szerszámgépipari együttműködésről

t/sz;z/pp/zsu hgy

1981. május 7.

a bolgár szerszámgépipar évente 2-3 millió rubel értékben szállít Magyarországra hagyományos szerszámgépeket, elsősorban esztergapadokat. a legkorszerűbb számjegy- és mikro-számítógép vezérlésű megmunkáló sorok gyártását a bolgár ipar néhány éve kezdte meg, s most keresik annak lehetőségét, hogy exportpiacukat hogyan bővíthetnék.

e piacfeltáró munka részeként a budapesti bolgár kulturális központban csütörtökön és pénteken filmvetítés-sel egybekötött szakmai előadássorozatot és konzultációt tartanak a magyar kereskedelmi szakembereknek és az ipari felhasználóknak. ismeretik a különféle szerszámgépmegmunkáló egységek, így a pneumatikus és hidraulikus elemek, aggregátok, ipari manipulátorok és robotok, valamint a szállító-adagoló berendezések fejlesztésében és gyártásában elért eddigi eredményeiket. egyben a machinoexport külkereskedelmi vállalatukon keresztül ajánlatokat tesznek a kétnapos rendezvényt szervező technoimpex-nek, a gépiport irodának és a szerszám- és kisgéptértékesítő vállalatnak./mti/

-.-

bb.19. elutazott budapestről a kanadai parlamenti küldöttség

t/me/gk/zsu hgy

1981. május 7.

csütörtökön elutazott budapestről a kanadai szenátus és képviselőház küldöttsége, amely Jean Louis Marchand-nak, a szenátus elnökének vezetésével - az országgyűlés meghívására - hivatalos látogatáson járt hazánkban. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren apró Antal, az országgyűlés elnöke bucsúztatta. jelen volt Dorothy Jane Armstrong, Kanada budapesti nagykövete.
/folyt.köv./

bb.18. fiatal mérnökök, orvosok, művészek kezdeményezései a Kisz X. kongresszusa előtt

i/gy/tár/dén/csiz/kász/z/dg/zsu hgy

1981. május 7.

a tudomány, a műszaki fejlesztés eredményeinek gyorsabb gyakorlati alkalmazásában, a társadalmunk fejlődésével kapcsolatos kutatómunkában, az elkötelezett, szocialista művészet értékeinek gyarapításában egyaránt mind nagyobb feladatok hárulnak a tudományos intézetek, a kutató- és oktatóbázisok, az alkotóműhelyek kisztagjaira, a cselekvő hozzájárulásuk számos jó példája kapott nagyobb figyelmet az elmúlt hetekben, a Kisz közelgő kongresszusának előkészületei során.
/folyt.köv./
10.10/zsu

-12-

1110
07

bb.18./fiatal mérnökök ... folyt./zsu

nógrád megyei tapasztalat: a munkahelyeken működő fiatal mérnökök és közgazdászok tanácsai mind hatékonyabban segítik a konkrét termelési-gazdálkodási feladatok színvonalasabb megoldását. a salgótarjáni kohászati üzemekben például a kongresszusi felkészülés idején mérleg készült az fmkt munkájáról. tavaly a kiszesei 23 pályamunkát adtak be a kiváló ifjú mérnök, illetve közgazdász cím elnyerésére; kilenc csoport vett részt a Kisz és az mtesz közös pályázatán, s ugyanennyi közösség harmincnál több javaslattal állt elő a Kisz kb „ki minek szakértője?„ pályázatán. a technológia, az üzem- és munkaszervezés korszerűsítésére, a vállalati licenc-vásárlási politika megjavítására, valamint a jövedelmezőségi szempontok szerinti új termékra-ngsorolásra kidolgozott hasznosítható elképzeléseket fokozatosan be is vezetik. az egyik kovácsológyári fiatal technológus üzem- és munkaszervezési javaslatának megvalósítására nemrég több munkacsoportot alakítottak. a pályamunka kedvezőbb gyártási viszonyokat vázol fel, korszerűsíti a nagy teljesítményű berendezések közti termékcsopontosítást; mindennek haszna várhatóan meghaladja az évi 6 millió forintot. a fiatal szakemberek tekintélyének növekedését tükrözi, hogy a hideghengermű vezetői, akik a gyáregység folyamatos üzem módjának előkészítésén, bevezetésén fáradoznak - munkájukhoz az fmkt segítségét kérték.

a magyar tudományos akadémia dunántúli tudományos intézetében - ahol a munkatársak több mint 60 százaléka Kisz-tag - rendszeresen bevonják kutatásaikba a pécsi tudományegyetemen tanuló diákokat is. a lelkes egyetemisták az intézet kutatási főirányaihoz - a vonzáskörzetek, komplex térségek, illetve a környezetvédelem jogi és közgazdasági vonatkozásainak vizsgálatához - kapcsolódó elméleti tanulmányokat, szociológiai mélyinterjúkat és esettanulmányokat készítenek. a tudományegyetem közgazdasági és jogi karával kialakított együttműködésben a fiatal kutatók patronálják az intézetnél szakmai gyakorlatukat töltő jogász és közgazdász hallgatókat. a tudományos kutatások gyakorlatában jártasságot szerezve már számos olyan szakdolgozatot nyújtottak be a diákok, amelyek kapcsolódnak az intézeti feladatokhoz. a „témairányítást„ segíti az is, hogy a kiszesei kutatók részt vesznek az egyetemi oktatásban, szakkollégiumokat és szemináriumokat is vezetnek. a dunántúli tudományos intézet fiatal munkatársai, a Kisz politikai továbbképzéseit Baranya városaiban, falvaiban, gyárakban, üzemekben tartott előadásokkal is segítik. tervezik, hogy hamarosan a Pöllack Mihály műszaki főiskolával is együttműködést alakítanak ki.

/folyt.köv./

10.30/zsu

-13-

1131
07

bb.17. bolgár előadássorozat a szerszámgépipari együttműködésről

t/sz; z/pp/zsu hgy

1981. május 7.

a bolgár szerszámgépipar évente 2-3 millió rubel értékben szállít magyarországra hagyományos szerszámgépeket, elsősorban esztergapadokat, a legkorszerűbb számjegy- és mikroszámítógép vezérlésű megmunkáló sorok gyártását a bolgár ipar néhány éve kezdte meg, s most keréssik annak lehetőségét, hogy exportpiacukat hogyan bővíthetnék.

e piacfeltáró munka részeként a budapesti bolgár kulturális központban csütörtökön és pénteken filmvetítés-sel egybekötött szakmai előadássorozatot és konzultációt tartanak a magyar kereskedelmi szakembereknek és az ipari felhasználóknak. ismeretik a különféle szerszámgépmegmunkáló egységek, így a pneumatikus és hidraulikus elemek, aggregátok, ipari manupulátorok és robotok, valamint a szállító-adagoló berendezések fejlesztésében és gyártásában elért eddigi eredményeiket. egyben a machinoexport külkereskedelmi vállalatukon keresztül ajánlatokat tesznek a kétnapos rendezvényt szervező technoimpex-nek, a gépimport irodának és a szerszám- és kiegészítő vállalatnak. /mti/

-.-

bb.19. elutazott budapestről a kanadai parlamenti küldöttség

t/me/gk/zsu hgy

1981. május 7.

csütörtökön elutazott budapestről a kanadai szenátus és képviselőház küldöttsége, amely jean louis marchand-nak, a szenátus elnökének vezetésével - az országgyűlés meghívására - hivatalos látogatáson járt hazánkban. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren apró antal, az országgyűlés elnöke bucsúztatta. jelen volt dorothy jane armstrong, kanada budapesti nagykövete. /folyt.köv./

bb.18. fiatal mérnökök, orvosok, művészek kezdeményezései a kisz kongresszusa előtt

i/gy/tár/dén/csziz/kász/z/dg/zsu hgy

1981. május 7.

a tudomány, a műszaki fejlesztés eredményeinek gyorsabb gyakorlati alkalmazásában, a társadalmunk fejlődésével kapcsolatos kutatómunkában, az elkötelezett, szocialista művészet értékeinek gyarapításában egyaránt mind nagyobb feladatok hárulnak a tudományos intézetek, a kutató- és oktatóbázisok, az alkotóműhelyek kizs tagjaira. a cselekvő hozzájárulásuk számos jó példája kapott nagyobb figyelmet az elmúlt hetekben, a kisz közelgő kongresszusának előkészületei során. a művészeti, /folyt.köv./

10.10/zsu

-12-

1110
07

bb.18./fiatal mérnökök ... folyt./zsu

nógrád megyei tapasztalat: a munkahelyeken működő fiatal mérnökök és közgazdászok tanácsai mind hatékonyabban segítik a konkrét termelési-gazdálkodási feladatok színvonalasabb megoldását. a salgótarjáni kohászati üzemekben például a kongresszusi felkészülés idején mérleg készült az fmkt munkájáról. tavaly a kizsesek 23 pályamunkát adtak be a kiváló ifjú mérnök, illetve közgazdász cím elnyerésére; kilenc csoport vett részt a kizs és az mtesz közös pályázatán, s ugyanennyi közösség harmincnál több javaslattal állt elő a kizs kb „ki minek szakértője?„ pályázatán. a technológia, az üzem- és munkaszervezés korszerűsítésére, a vállalati licenc-vásárlási politika megjavítására, valamint a jövedelmezőségi szempontok szerinti új termékra sorolásra kidolgozott hasznosítható elképzeléseket fokozatosan be is vezetik. az egyik kovácsológyári fiatal technológus üzem- és munkaszervezési javaslatának megvalósítására nemrég több munkacsoportot alakítottak. a pályamunka kedvezőbb gyártási viszonyokat vázol fel, korszerűsíti a nagy teljesítményű berendezések közti termékcsoporthoz tartozó termékek használatát; mindenek haszna várhatóan meghaladja az évi 6 millió forintot. a fiatal szakemberek tekintélyének növekedését tükrözi, hogy a hideghengermű vezetői, akik a gyáregység folyamatos üzemmódjának előkészítésén, bevezetésén fáradoznak - munkájukhoz az fmkt segítségét kérték.

a magyar tudományos akadémia dunántúli tudományos intézetében - ahol a munkatársak több mint 60 százaléka kizs-tag - rendszeresen bevonják kutatásaikba a pécsi tudományegyetemen tanuló diákokat is. a lelkes egyetemisták az intézet kutatási főirányaihoz - a vonzáskörzetek, komplex térségek, illetve a környezetvédelem jogi és közgazdasági vonatkozásainak vizsgálatához - kapcsolódó elméleti tanulmányokat, szociológiai mélyinterjúkat és esettanulmányokat készítenek. a tudományegyetem közgazdasági és jogi karával kialakított együttműködésben a fiatal kutatók patronálják az intézetnél szakmai gyakorlatukat töltő jogász és közgazdász hallgatókat. a tudományos kutatások gyakorlatában jártasságot szerezve már számos olyan szakdolgozatot nyújtottak be a diákok, amelyek kapcsolódnak az intézeti feladatokhoz. a „témairányítást„ segíti az is, hogy a kizses kutatók részt vesznek az egyetemi oktatásban, szakkollégiumokat és szemináriumokat is vezetnek. a dunántúli tudományos intézet fiatal munkatársai, a kizs politikai továbbképzéseit baranya városaiban, falvaiban, gyárakban, üzemekben tartott előadásokkal is segítik. tervezik, hogy hamarosan a póllack Mihály műszaki főiskolával is együttműködést alakítanak ki.

/folyt.köv./

10.30/zsu

-13-

1135
07

bb.18./fiatal mérnökök ... 2. folyt./zsu

tudásuk fejlesztésére és a közösségért végzett önzetlen tevékenységre alkalmat adó, mozgalmi munkaformákat honosítottak meg az elmúlt években a szegedi orvosok ifju képviselői. a szegedi orvostudományi egyetemen a tudományos diákkörökben résztvevő hallgatóknak például fiatal orvosok a témavezetői. tanácsadással segítenek a leendő orvosoknak a tudományos kutatásokon alapuló dolgozatok elkészítésében. nagy szerepet vállalnak az egészségügyi felvilágosításban is. a kisz és más szervek kérésére rendszeresen látogatják szegeden az öregek napközi ötthonát, a közép- és általános iskolások osztályfőnöki óráit.

a tanács,

több mint 100 ifjukommunistát tömörít debrecenben az öt művészeti kisz-alapszervezet, amelynek tagjai között hivatásos és amatőr előadók-, illetve képzőművészek egyaránt megtalálhatók. a csokonai színház, a medgyessy ferenc képzőművészeti kör és stúdió, a kodály kórus, a máv filharmónikusok és a debreceni népi együttes ifjukommunistái a kisz kongresszusára készülve mérlegelték eddigi munkájukat, az elmúlt esztendőket jelentős eredményének tekintették, hogy az ifjusági szövetség támogatásával mind nagyobb lehetőségük nyílik a bemutatkozásra, a városok, a falvak közönségével való találkozásra. a városba kerülő pályakezdő színművészeknek például előadásteket, fellépési lehetőségeket szervezett a kisz hajdu-bihar megyei bizottsága. a kisz bizottság jóvoltából 20 fiatal debreceni színész moszkvai tanulmányutjára nyílt lehetőség az idén. a fiatal írók, költők törekvéseinek felkarolására az idei könyvnapra immár hatodik alkalommal jelenik meg a hajduságban író-alkotó fiatalok antológiája kikötő címmel./mti/

..-

bb.20. ülést tartott a bőripari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t/o/gk/zsu hgy

1981. május 7.

a bőripari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége csütörtökön megtartott ülésén megvitatta az agitációs és propaganda-munka eredményeit, s a tapasztalatok értékelése után meghatározták az elkövetkező időszak legfontosabb feladatait. megállapították, hogy az elmúlt esztendőben az agitációs munka előterébe a gazdaságpolitikai céljaink ismertetése és elfogadtatása került. az iparágat érintő legfontosabb kérdésekkel rendszeresen foglalkoztak a szakszervezet különböző szintű testületei. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a mindig és mindenütt élénk érdeklődést kiváltó gazdasági témák megvitatása során egységesebbé vált a szemlélet, a dolgozók többsége realitásnak ítéli meg és fogadja el a helyzetet.

/folyt.köv./
10.50/zsu

-14-

1140
07

bb.20./ülést tartott ... folyt./zsu

a szakszervezeti agitációs és propagandamunkának továbbra is kiemelt területe a népgazdasági feladatok megvalósítása, ezen belül is a korszerű üzem- és munkaszervezés, az egyszerű munkaerő-gazdálkodás, a differenciált bérezés gyakorlatának elfogadtatása, támogatása, valamint a szakmai képzés, továbbképzés ösztönzése. feltétlenül újabb, hatékonyabb módszerekre van szükség a köz-művelődési agitációban, propagandában is./mti/

..-

bb.21. ujtipusu motorfűrész bemutatója

káp/ká/zsu hgy

1981. május 7.

a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság /sefag/ szentbalázi erdészetében munka közben mutatták be a svéd husqvarna cég legújabb motorfűrész típusát. a kisgép kezelése, biztonságos működtetése gazdaságos. kevesebb üzemanyagot fogyaszt, mint az eddig használatos típus és vibrációmentes. a sefag, amelynek erdeiben évente 470 ezer köbméternyi fát termelnek ki száz legújabb típusu motorfűrészre rendelt a svéd cégtől./mti/

..-

bb.22. ügyvitelgépesítés kis számítógéppel - befejeződött az országos számítástechnikai konferencia székesfehérváron

zsi/ká/zsu hgy

1981. május 7.

a kis- és középvállalatok irodai és ügyvitelgépesítési eszköze a vt-20 jelű mini-számítógép, amelyből az idén 250 rendszert gyárt a videoton elektronikai vállalat - jelentették be székesfehérváron, a neumann jános számítógéptudományi társaság alkalmazástechnikai konferenciáján, amely csütörtökön fejezte be munkáját. a másfél év alatt kifejlesztett kis számítógép egyszerűen kezelhető, szokványos irodai környezetben elhelyezhető. több tucat speciális feladat elvégzéséhez kidolgozott program-csomaggal együtt értékesítik. a vt-20 mini számítógép ára is kedvező: egyszerű kiépítésben egymillió, komplett háttér-berendezésekkel pedig 2 millió forintba kerül.

mint a tanácskozáson elhangzott: a videoton gyár számítógépszervize budapestben és székesfehérváron már működik, miskolcon, debrecenben, és pécsen pedig az idén nyitják meg a vevőszolgálati és karbantartó bázist./mti/

..-

11.00/zsu

-15-

1145
07

bb.23. hangverseny hatezer baranyai szakmunkástanulónak

igó/ká/zsu hgy

1981. május 67.

hatezer baranyai szakmunkástanuló számára szerveztek hangversenyt pécsen. februártól májusig tíz alkalommal töltötték meg az ifjúság a színház nézőterét, hogy - kellő tartalmi és hangulati előkészítés után - részesei legyenek a koncertnek. csütörtökön a komlói vándoriskola tanulói hallgattak muzsikát, a téma: a programzene volt. Haydn „Évszakok”, Vivaldi „Négy évszak”, Smetana „Moldva”, és Liszt „Les préludes”, című művét a pécsi filharmónikus zenekar mutatta be az ifjú közönségnek. Minden zene-szám előtt rövid ismertető hangzott el a műről.

ezzel országos^{an} is példamutató kezdeményezés született baranyában. célja az, hogy egyetlen szakmunkástanuló se maradjon zenei alapteremtés nélkül. Pécsi Géza, az 500. számú ipari szakmunkás-képző intézet tanára indította el az akciót, s a baranya megyei tanács és az országos filharmónia pártfogásába vette azt. évente új sorozat indul, mindig más zenei témával.

a pécsi szikra nyomdából egyébként most került ki a „neveljünk zenével!”, című segédkönyv, amelyet Pécsi Géza írt utmutatóként a szakmunkástanulók zenei neveléséhez. a tankönyvkiadó által megjelentetett mű hat hangversenysorozat előkészítő anyagát tartalmazza. /mti/

.-.

bb.24. bolyai-napok salgótarjánban

csiz/ká/zsu hgy

1981. május 7.

bolyai napok kezdődtek csütörtökön a salgótarjáni városközpont gimnáziumában. az erdélyi matematikusról elnevezett középiskola aulájában megkoszorúzták a bolyai emlékfalat; dokumentumokból és más emléktárgyakból iskolatörténeti kiállítást, továbbá gyermekrajz-tárlatot nyitottak. sor került az öreg diákok találkozására is: másfél évtized alatt a salgótarjáni „bolyaiban”, hét és félezer diák szerzett érettségi bizonyítványt, köztük több, ma már jeles tudós, muzsikás, képzőművész. a bolyai napok alkalmából természettudományi, történelmi, irodalmi, nyelvi és művészeti diák-tudományos ülészeket is rendeznek. /mti/

.-.

11.05/zsu

-16-

12.07

bb.25. bölcsődét adtak át pásztón

csiz/ká/zsu hgy

1981. május 7.

hatvan személyes bölcsődét adtak át csütörtökön a Nógrád megyei pásztón. a tízmillió forint költségből megvalósított gyermekintézmény a gyorsan iparosodó, városiasodó nagyköz-ség egyre fokozódó igényét elégíti ki. a helyi üzemek dolgozói a bölcsőde megépítéséhez ötszáz ezer forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá. /mti/

.-.

bb.26. takarékos gyártmányfejlesztés - a hárommilliomodik hűtő-gépkompresszor egerből

kov/ká/zsu hgy

1981. május 7.

az egri finomszerelvénygyárban csütörtökön elkészült a három-milliomodik hűtőgépkompresszor. az egriek 15 év óta gyártanak hűtőgépek részére motorkompresszorokat, amelyeknek mind a hazai, mind a külföldi piacon sikerük van. a növekvő érdeklődést jelzi, hogy az idén több mint 300 ezer kompresszor gyártására kaptak megrendelést.

az egri nagyvállalat termékét folyamatosan korszerűsíti. az általuk gyártott motorok működése kevésbé zajos, és kevesebb vil-lamosenergiát fogyasztanak. az idén készülő hűtőgépkompresszo-rok a korábbi típusokhoz képest mintegy 10 százalékkal kevesebb vil-lamosenergiát használnak fel háztartási hűtőszekrényekbe beépítve. csökkentették az importanyag felhasználását is oly módon, hogy megtartották a kifogástalan minőséget. /mti/

.-.

bb.28. negyvenszeres véradókat tüntettek ki

csiz/ká/zsu hgy

1981. május 7.

négy munkást tüntettek ki negyvenszeres véradásért csütörtökön azon a salgótarjáni ünnepségen, amelyet a vöröskereszt centená-riuma alkalmából rendeztek. nógrád megyében harminc évvel eze-lőtt kezdték meg a véradó mozgalom szervezését. jelenleg tizen-hétezer rendszeres donort tartanak nyilván, akik révén évente hatezer liter életmentő vér szolgálja a rászoruló betegeket, bal- esetet szenvedettek felépülését. /mti/

11.30/zsu

-17-

12.07

bb.27. befejezték a rizsvetést békés megyében

bty/ká/zsu hgy

1981. május 7.

békés megye rizstermesztő gazdaságaiban, kihasználva a kedvező időjárást, csütörtökre 4600 hektáron befejezték a rizs vetését. a csárdaszállási petőfi termelőszövetkezetben - amely gesztorgazdasága a rizs vetőmag termesztésének - 40 hektáron még dolgoznak, de ott hazai nemesítésű, bőtermő, rövid tenyészidejű nucleoryza fajta előnevelt palántáit helyezik a földbe. a palántázási kísérleteket tavaly kezdték, s azok szép eredményre vezettek, bár a költségek lényegesen magasabbak, hektáronként 12-15 mázsával magasabb hozam érhető el. /mti/

-. -

bb.29. tovább gyarapodik kőszeg

lér/ká/zsu hgy

1981. május 7.

a nagy történelmi multu, műemlékekben gazdag nyugat-magyarországi kisváros kőszeg hatodik ötéves tervéről tárgyalt csütörtökön a városi tanács vb. az előterjesztés az időszak egyik legjelentősebb teendőjeként az iparfejlesztést jelöli meg. folytatódik a lakástextil vállalat gyáregységeinek korszerűsítése, jelentősen növekszik a plüss és a jacquard típusú butorszövetek gyártása, tervezik a téglagyár rekonstrukcióját, s tovább fejlődnek a szövetkezetek. megkülönböztetett figyelmet kap a szolgáltatások színvonalának emelése. a kiss jános altábornagy lakótelepen új szolgáltatóház épül. tovább javul a kereskedelmi és vendéglátóipari ellátás. növelik a szakboltok számát, új 1200 adagos önkiszolgáló éttermet, abc áruházat, bisztrót létesítenek. a város idegenforgalmi fogadókapacitását növeli az express 187 személyes ifjúsági szállója, erre a célra egy régi laktanyaépületet alakítanak át. fejlődik a közlekedés, a szállítás és a hírközlés is. a máv befejezi a szombat-hely-kőszeg közötti vasútvonal átépítését.

a tervidőszakban városban 375 lakás épül, folytatják a városrekonstrukciót, s minden eddiginél nagyobb összeget - 187 millió forintot - költenek a műemléképületek felújítására. /mti/

-. -

11.45/zsu

-18-

12.31/7

bb.30. magyar közéleti vezetők és szocialista brigád csehszlovák kitüntetése

t/kj/dg/zsu hgy

1981. május 7.

csehszlovákia felszabadulásának 36., valamint a csehszlovák kulturális és tájékoztató központ fennállásának 30. évfordulója alkalmából a csehszlovák nemzetközi kapcsolatok társasága, a csehszlovák szocialista köztársasággal való barátság és együttműködésért fejlesztéséért, emlékéremmel tüntette ki molnár bélát, a hazafias népfront országos tanácsának titkárát, aki a barátságai rendezvények szervezésével évek óta hozzájárul a két nép közötti barátság megszilárdításához, valamint garai gábert, a magyar írók szövetségének főtitkárát, a cseh és a szlovák irodalom magyarországi népszerűsítéséért, műfordítói tevékenységéért, a két írószövetség szoros együttműködésének megteremtéséért. *-o eredményesen*

ugyanazt a kitüntetést kapta a komlói julius fucik szocialista brigád. a 40 tagu kollektiva gyümölcsöző kapcsolatot épített ki az ostrava-karvini bányák egyik brigádjával, s rendszeresen részt vesz a különféle magyar-csehszlovák barátságai rendezvényeken.

az emlékérmeket václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete csütörtökön nyújtotta át a rezidenciáján a kitüntetetteknek. /mti/

-. -

bb.31. új hid épül a rábán

kre/ká/zsu hgy

1981. május 7.

csütörtökön megkezdtek az új rumi rába-hid tartógerendáinak beemelését. a hidépítő vállalat a régi mellett építi meg az új, nagy teherbirású, háromnyílású hidat. az előrefeszített, husz, illetve harminc méteres vasbeton tartógerendákat a régi hidra huzzák, s onnan daruk emelik a helyükre. a negyvenöt gerendát május 22-ig emelik be, addig naponta kétszer lezárják az utat. a forgalmat a rábahídvégen át terelik.

a hidat szeptember végén adják át a forgalomnak. /mti/

-. -

11.55/zsu

-19-

12.31/7

bb.32. a szegedi kamarazenekar sikere belgiumban

dén/ká/zsu hgy

1981. május 7.

csütörtökön hazaérkezett belgiumi vendégszerepléséről a liszt ferenc zeneművészeti főiskola szegedi tagozatának kamarazenekara. a tizenhét tagu együttes neerpelt-ben részt vett azon a nemzetközi ifjusági zenekari fesztiválon, amelyen a világ minden tájáról csaknem száz zenekar mutatta be műsorát. a szegediek weninger richard vezényletével három alkalommal léptek fel és a vonószenekari kategóriában a zsűri által odaitélhető legmagasabb kitüntetést, a summa cum laude minősítésű első díjat nyerték el.
/mti/

-. -

bb.33. időjárásjelentés

zsu hgy

1981. május 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. május 7-én 12.00 órakor:

tovább melegszik az idő

a brit szigeteken, a skandináv félszigeten, valamint a balti tenger vidékén hűvös, változékony az idő. a fekete-tenger fölött lévő ciklon most ukrajna déli részén, a keleti kárpátok térségében és a balkán félszigeten okoz erős vagy viharos szelet, többfelé esőt. a közép-nyugat- és dél-európa nagy részén felhős és derült tájak váltakoznak, de esőt sehonnan sem jelentenek. szerdán a tiszántul nagy részén borult maradt az ég. másutt többször is csökkent a felhőzet, és 4-13 órán át sütött a nap. néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső is esett. sokfelé fujt erős, illetve viharos északnyugati, északi szél, a legerősebb széllelkések elérték az óránkénti 70-95 km-es sebességet. a hőmérséklet csucsértéke 12 és 19 fok között alakult. ma hajnalra 1 és 2 fok közé hűlt le a levegő. a délnyugati vidékeken mérték a hidegebbet, ott gyenge talajmenti fagy is előfordult. délelőtt a tiszántulon borult maradt az ég, és néhány helyen eső is esett. másutt több óráan át sütött a nap. az északnyugati, északi szelet még többfelé erős, egy-két helyen viharos széllelkések kísérték. a hőmérséklet 11 órakor 11 és 16 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 11.8 fok volt, ez 2.9 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten 17 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1015 mb, alig változik.

/folyt.köv./

13.35/zsu

-20-

14.07

15.

bb.33./időjárásjelentés ... folyt./zsu

várható időjárás péntek estig:

keleten lassan megszűnik az eső, és csökken a felhőzet. nappali gomolyfelhőzet több órás napsütés, néhány helyen kisebb záporosó. tovább mérséklődő északnyugati, északi szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3,8, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 18,23 fok között.

távolabbi kilátások szombattól keddig:

a gomolyfelhőzet időnként megnövekszik, helyenként futó záporok kialakulhatnak. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 5,10 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 20,25 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék nem várható.

a duna vízállása budapestnél: 298 cm, hőmérséklete 10.2 fok.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 10 fok volt./mti/

-. -

bb.34. hordozható felvonulási épület, iskola alumíniumból - bemutató hódmezővásárhelyen

dob/ká/zsu ál

1981. május 7.

hordozható felvonulási épületek, tantermek készíthetők alumínium térelemek felhasználásával. erről rendeztek szimposiumot csütörtökön hódmezővásárhelyen, egyúttal a helyi fémipari vállalat központjában, valamint Mindszenti Gyáregységében helyszíni bemutatást is tartottak. a hódmezővásárhelyi cég a mintapéldányok sikere után az idén nyolcszáz térelemet gyárt alumíniumból. az egyenként tizenhat négyzetméteres térelemek tetszés szerinti nagyságu és rendeltetésű épületekké állíthatók össze, mintegy félszáz variációban. a szendvics-szerkezetű, tehát belül hőszigetelő anyaggal ellátott panelek oldható kötései révén könnyen összeszerelhetők, majd szétszedés után máshova telepíthetők. az építőipari felvonulási épületek alumíniumszerkezetű változatai órák alatt összeállíthatók, egy négytantermes iskola tizenhat térelemből öt nap alatt összeszerelhető, az elemek más célokra is felhasználhatók. hódmezővásárhelyen, illetve Mindszenten bemutatott egy huszonnégy térelemből összeállított ugynevezett üzemházat, könyvtárral, tárgyalóhelyiséggel, irattárral, valamint egy harminc személyes tanmühelyt./mti/

-. -

13.45/zsu

-21-

14.07

15.

bb.35. emléktábla a barlangi élővilág kutatójának

kör/ká/zsu ál

1981. május 7.

az aggteleki baradla cseppkőbarlang bejárata mellett az ugynevezett fekete teremben csütörtökön teleplezték a természetes sziklaüreg élővilága kutatójának, dr. dudich endre akadémikusnak az emléktábláját. ebből az alkalomból tudományos ülést is rendeztek a tudós által alapított aggteleki barlangkutató állomáson. az előadók méltatták dudich endre munkásságát./mti/

-. -

bb.36. felhasználható 16 órától!

roisz vilmos festőművész kiállítása győrött

mzs/ká/zsu ál

1981. május 7.

csütörtökön a győri képtárban megnyílt roisz vilmos festőművész kiállítása. a 75 esztendőes művész győr-sopron megye szülőte, s noha évtizedek óta távol él szűkebb hazájától, mégis gyakran visszatér ihletet meríteni a kislétföldi táj szépségeiből, sopron műemléki környezetéből. a mostani kiállításán látható 80 olajfestménye és grafikája keresztmetszetet ad művészi pályájáról. az utóbbi évek terméséből a városábrázolás mellett külön is figyelmet érdemelnek elvont mértani kompozíciói, kozmikus látomásokat ábrázoló alkotásai. a gyűjteményes tárlat június 7-ig tekinthető meg./mti/

-. -

bb.37. felhasználható 17 órától!

p. fára janka festőművész kiállítása salgótarjánban

csiz/ká/zsu ál

1981. május 7.

a képcsarnok salgótarjáni bemutató termében csütörtökön megnyílt p. fára janka festőművész kiállítása. a zalaegerszegi születésű festő - az akadémián szőnyi istván és kandó lászló tanítványa - gyakran megfordult nógrád megyében is. salgótarjáni kiállításának harminckét olajképén visszatérő motívum a hollókői, szendehegyi, kisterenyeyi táj./mti/

-. -

13.55/zsu

-22-

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

bb.38. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. május 7-én 14.00 óráig

zsu ál

1981. május 7.

1. katona józsef színház rekonstrukciója
2. sok a felvételiző
3. tejipar idej fejlesztése
4. a fővárosi vízművek
5. emléket állítottak szentesen
6. bugyborékolnak a gyurgyalagok
7. spángaszüret
8. természetvédelmi napok vas megyében
9. értékes régészeti leletek
10. miskolci falvak fejlesztése
11. patkánymentes budapest
12. lovaglőkesztyűk győrből
13. gazdasági társaság alakult
14. biztonságosabb szénfejtés tatabányán
15. eredményes ujitómozgalom
16. lakásfelújítási gondok
17. bolgár előadássorozat
18. fiatal mérnökök kezdeményezései
19. elutazott a kanadai parlamenti küldöttség
20. bőripari dolgozók szakszervezetének központi ülése
21. új típusu motorfűrész
22. ügyvitelgépesítés kisszámítógéppel
23. hangverseny
24. bolyai-napok
25. bölcsődét avattak
26. takarékos gyártmányfejlesztés
27. befejezték a rizsvetést
28. vradók kitüntetése
29. gyarapodik kőszeg
30. magyar közéleti vezetők kitüntetése
31. új hid épül a rábán
32. szegedi kamarazenekar sikere
33. időjárásjelentés
34. bemutató hódmezővásárhelyen
35. emléktábla avatás
36. roisz vilmos kiállítása
37. p. fára janka kiállítása
38. hirjegyzék

/mti/

-. -

14.05/zsu

-23-

[Handwritten signature]

16.10

[Handwritten signature]

bb.39. elhunyt zámok istván

k/ká/zsu ál

1981. május 7.

zámok istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1931 óta volt a párt tagja, hetvennégy éves korában elhunyt. temetése május 11-én délután 3 órakor lesz a mezőkövesdi temetőben.

az mszmp mezőkövesdi városi, járási bizottsága

/mti/

-. -

bb.40. intézkedések a kislakásépítés elősegítésére miskolcon

kör/ká/zsu ál

1981. május 7.

a miskolci városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén intézkedéseket hozott a kislakásépítés elősegítésére. a házgyári elemekből kialakított tanácsköztársasági lakótelephez csatkozva három területet jelölt ki, ahol több mint hetven lakást építhetnek társasház formájában. a lebonyolítás egyszerűsítésére, továbbá a városképi megjelenés érdekében a lakásszövetkezeti megoldást javasolják. az avasi új városnegyedhez kapcsolódva, az ugynevezett ruzsinon minta lakótelepet alakítanak ki. százötvenöt lakással. a csoportházak az országos tervpályázaton díjnyertes munkák alapján épülnek meg. a lakásokban barkács-, valamint tanuló és dolgozószooba is helyet kap az oda költözők sajátos igényeinek megfelelően.

miskolcon a hatodik ötéves tervidőszakban megközelítőleg három-ezer, saját erőből épülő ház építésére számítanak. /mti/

-. -

bb.41. felhasználható 17 órától!

sarlós istván látogatása borsod megyében

kör/ká/zsu ál

1981. május 7.

sarlós istván, a politikai bizottság tagja, a hazafiasnépfront országos tanácsának főtitkára csütörtökön borsod megyébe látogatott. részt vett és felszólalt a borsod-abauj-zemplén megyei pártbizottság ülésén, amelyen többek között a megyei pártbizottság munkarendjéről és munkamódszeréről tárgyaltak.

/folyt. köv./
14.35/zsu

-24-

15.5

16.10

[Handwritten signature]

bb.41./felhasználható 17 órától ... sarlós istván ... folyt./zsu

sarlós istván az ülést követően a megyei párt- és állami vezetők kíséretében a kiváló vállalat címmel kitüntetett hejőmenti állami gazdaság nyékládházi központjába látogatott, ahol Lódy György a gazdaság igazgatója tájékoztatta a vendégeket. a megközelítőleg hatezer hektáros nagyüzem munkájáról, mind elmondotta, a gazdaság az utóbbi években átlagosan huszmillió forint fölötti nyereséget ért el. a főágazat a sertéstenyésztés és a tehenészet. a tehenenkénti tejhozam megközelíti az ötezer litert.

a beszámolót követően sarlós istván megtekintette a nyékládházi mezőgazdasági épületelemgyárat és az évente huszezer hizottsertést kibocsátó muhi sertéstelepet. /mti/

-. -

bb.42. valéta napok mezőturon

end/ká/gw ál

1981. május 7.

háromnapos valéta ünnepség kezdődött csütörtökön a debreceni agrártudományi egyetem éremzeti mezőgazdasági, gépészeti főiskolai karán. a tanintézet erdei ferenc kollégiumában az öntvény művészeti csoportok léptek pódiumra: a kar irodalmi színpada, citerazenekara, és a zenei együttes adta elő műsorát. egyúttal kiállítás nyílt, amely a hallgatók képző- és fotóművészeti munkájáról ad számot.

a háromnapos program bővelkedik eseményekben. a száz Leendő Üzemévről szombaton szakmai nyílt napon vesz részt. a tanácskozás témája a kukoricatermesztés és feldolgozás helyzete, az energiatakarékos gépi rendszerek alkalmazása a mezőgazdaságban. a városi galériában a főiskola életét, munkáját bemutató kiállítás nyílik. a bucsuzó főiskolások végül megrendezik a hagyományos gépészkarnevált: színes menetben vonulnak végig a 600 éves nagykun városon.

/mti/

-. -

bb.43. bemutatkozik a műanyag-gyár

tár/ká/gw ál

1981. május 7.

a debreceni kölcsény ferenc művelődési központ népszerű bemutatkozik... sorozatában most a hungária műanyagfeldolgozó vállalat tevékenységével ismerkedhetnek meg az érdeklődők. a vállalat termékeiből rendezett kiállítást csütörtökön nyitotta meg fehér erzsébet, a vállalat igazgatója. a művelődési központ előtti parkolóban eredeti nagyságában tekinthetők meg a debreceni gyáregység legújabb terméke, a műanyag teniszpálya. a megnyitót követő vevőtálalkozón gyártók és felhasználók beszéltek meg a műanyaggyártás és -forgalmazás időszerű kérdéseit. május 11-ig számos szakmai előadás hangzik el, az általános és középiskolás diákok számára pedig üzemlátogatással egybekötött pályaválasztási tanácsadást tartanak. a hét műsorát kulturális és sportrendezvények egészítik ki. /mti/

15.14/gw

-. -

- 25 -

16.00

17.00

[Handwritten signature]

bb.44. nyomdaipari szakszervezetek nemzetközi találkozója

t/bi/jk/pp/gw ál

1981. május 7.

hatvankét ország 75 szervezetének részvételével május 12-én kezdődik budapesten a nyomdaipari szakszervezetek v. nemzetközi konzultatív konferenciája.

a husz évvel ezelőtt lipcsében létrehívott konferencia-sorozat elsőrendű fontosságú célja, hogy az együttműködő szakszervezetek megvitassák munkájuk időszere kérdéseit. a tennivalók és gondok okai elsősorban a technikai forradalom óriási változásokat hozó hatásaiban keresendők. fokozatosan megváltoznak az iparág technikai, technológiai és strukturális feltételei, a hagyományos szakmák megszűnnek, helyettük újak keletkeznek, mindezek befolyásolják a nyomdaiparban dolgozók tevékenységét, munka-és életkörülményeit. a kapitalista országokban napirenden vannak önkényeskedése miatt. a szocialista országokban - így nálunk is - a továbbképzés, az átképzés, a magasabb szakmai ismeretek elsajátítása a legaktuálisabb feladat. mindezek mellett az új vegyi anyagok alkalmazása következtében újfajta veszélyek fenyegetik a nyomdászok egészségét.

az első konferencián létrehozott állandó bizottság törekvése: fejleszteni a nyomdaipari szakszervezetek egymás iránti szolidaritását, javítani a nyomdai munkások munka-és életfeltételeit, s hatékonyan védeni a dolgozók egészségét. a rendszeres találkozók, konferenciák alkalmat adnak arra, hogy a résztvevők kicserélhessék s hasznosíthassák tapasztalataikat. a jelenlegi találkozón mód nyílik arra, hogy a világ különböző részein, eltérő társadalmi rendszereken belül tevékenykedő szakszervezetek képviselői beszámoljanak eddigi munkájukról, s kijelölhessék a további együttműködés irányát//mti/

bb.45. befejeződött az akadémiai hónap

t/mg/z/pp/gw ál

• az elbocsátások, nyomdászok tizezrei kerülnek az utcára a munkaadók

1981. május 7.

befejezte munkáját csütörtökön az akadémia székházában a harmadik világ társadalomtudományi problémáit elemző együttes tudományos osztályülés, s ezzel véget értek az akadémia idei közgyűléséhez kapcsolódó tudományos események.

a nyelv-és irodalomtudományok a filozófiai-és történettudományok, valamint a gazdaság-és jogtudományok osztályának közös tanácskozásán harmatta jános akadémikus elnöki megnyitója után előadások hangoztak el a törzsi művészetről, a nyelvi kultúráról a fejlődő országok nemzeti ideológiájáról, és a gyarmatosítás művészetére ható következményeiről./mti/
15.41/gw

- 26 -

16¹⁰

17.

bb.46. a lakáskorszerűsítések költségeinek kedvezményes visszatérítése

t/sl/pá/pp/gw ál

1981. május 7.

a vi. ötéves terv időszakában az állami költségvetés a korábbinál jelentősen nagyobb támogatást nyújt az állami lakóházak fenntartására és korszerűsítésére. mivel a lakás állapotának javítása, használati értékének növelése a bérlőnek és a házkezelő szervnek egyaránt érdeke, e törekvésekben a lakók aktív közreműködésére számítanak, s erre kedvezményekkel is ösztönzik a lakosságot.

az építésügyi és városfejlesztési, valamint a pénzügyminisztérium közös intézkedéssel - 1981. július 1-től - jelentősen egyszerűsíti és a bérlők számára kedvezőbbé teszi a lakásban elvégzett javítási, korszerűsítési munkák költségeinek visszatérítését. ha a bérlő a jövőben - a bérbeadó előzetes hozzájárulásával - olyan munkákat végeztet el, amelyeknek költségeit a lakbérbe beszámíthatja, meghatározott esetekben készpénzben kérheti a költségek egy részének vagy teljes összegének megtérítését.

kedvezményes költségtérítés általában akkor kérhető, ha a bérlő a lakás átadásakor észlelt hibák megszüntetéséről a bérbeadó helyett gondoskodott; ha a bérbeadót terhelő egyéb lakásfelújítási vagy karbantartási munkákat végeztet el; ha a lakás átalakításával, illetve korszerűsítésével a lakás alapterületét vagy komfort-fokozatát, illetve központi melegvízellátással nem rendelkező lakásban egyedi gáz- vagy elektromos fűtő, illetve melegvízszolgáltató berendezést szereltet fel.

a fenti munkák esetében a kedvezményes költségtérítés valamennyi bérlőt megilleti. egyes kivételes esetekben, vagy amikor azt az adminisztráció egyszerűsítése indokolja, a teljes költség egy összegű visszatérítése is kérhető. ilyen eset, amikor a bérlő által elvégzett munkák költsége az 5000 forintot nem haladja meg; ha a bérlő jövedelmi, vagyoni és szociális helyzete folytán méltányos elbírálásra érdemes /ennek általános mértéke a tanácsi bérlakásra való jogosultság/; ha a bérlő lakásbérlői jogviszonya a beszámítható költség megtérülése előtt megszűnik vagy ha a bérlő életkora a 70. évet eléri, illetve meghaladja.

ha a bérlő az egyösszegű visszatérítés kérésére nem jogosult, akkor a bérbeadót terhelő költségek 25 százalékának egyösszegű kiegyenlítését kérheti a munkálatok befejezésekor. illetve a költségek 50 százalékának egyösszegű kiegyenlítését kérheti az a bérlő, akinek életkora már meghaladja az öregségi nyugdíjkorhatárt vagy rokkantsági nyugdíjra jogosult.
/folyt.köv./
15.44/gw

- 27 -

• a lakószobák számát növeli, továbbá ha központi fűtéssel, illetve

16²⁰

17.

bb.46. /a lakáskorszerűsítések...folyt./gw

a kedvezményes költségtérítés azoknál a munkáknál kérhető, amelyeknél a bérlő 1981. július 1-e után igényli az előzetes bérbeadói hozzájárulást. a teljes költség összegű visszatérítésére jogosító helyzetekben azonban az ingatlankezelő szerv által már korábban elismert, illetve bíróság által megállapított bérbeszámítások esetében is kérhető a készpénzben való kiegyenlítés.

a kedvezményes költségvisszatérítés kérésének lehetőségéről a hivatalos lappokban közlemény jelent meg. az érintett minisztériumok intézkedtek a tanácsoknál a kérelmek egységes elvek szerinti elbírálásáról, illetve a költségek megtérítéséről./mti/

- . -

bb 47. felhasználható 17 órától!

egységesítik a közönséget tájékoztató táblák jelképeit - befejeződött a nemzetközi szabványügyi konferencia balatonfüreden

szé/um ká ál

1981. május 7.

egy nyelven beszéljenek a közönségtájékoztató táblák a föld kontinensein, áthidalva a szóhasználat nehézségeit - így fogalmazták meg annak a háromnapos nemzetközi konferenciának a célját, amely csütörtökön fejeződött be balatonfüreden.

a nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/ korábban munkabizottságot hozott létre, amely nyolc kijelölt országban - köztük hazánkban is - közvéleménykutatást hajtott végre. ennek tapasztalatait négy kontinens 35 szakértője összegezte a mostani konferencián. mint elhangzott: általános igény a szabványosítás kiterjesztése. jelenleg 13 olyan jelképet szabványosítottak, amely egységesen igazítja el a turistát, az információra szoruló embert az utcán, az úton, a nyílt terepen, a vasútállomáson, vagy a repülőtéren.

/folyt.köv./

- 28 -

15.40/um

16.00

17.00

18.00

bb 47. /egységesítik ...folyt./um

a konferencián - az összegyűjtött 170 ezer adat számítógépes feldolgozása után - 36 jelet bíráltak el három variációban a szakértők, s ezek közül 24 piktogramot jelöltek világszabványosításra.

a konferencián munkabizottságot alakítottak, amely a rokkantak, mozgássérültek nemzetközi éve programjának elősegítésére 6-8 olyan, világszabadalomra alkalmas piktogramot dolgoz ki, amely segít a legrászorultabb emberek tájékozódását.
/mti/

- . -

bb 48. magas foku gépesítés az oroszlanyi bányákban

ber/um ká ál

1981. május 7.

az éves tervteljesítéshez jó alapot adnak az első negyedévi eredmények - állapították meg az oroszlanyi bányákban a csütörtökön kezdődött termelési tanácskozásokon. az év első három hónapjában a napi átlagtermelés 5,8 százalékkal haladta meg a tervezettet. nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is túlteljesítették az előirányzatot: több jó minőségű barna szenet adtak. a mélyművelésű termelés több mint 85 százalékát a frontfejtések adták, ami előnyösen hatott a termelékenységre. tovább nőtt az egyébként is magas foku gépesítés: már a jövesztésben, a rakodásban és a szállításban is megközelíti a száz százalékot.

a tanácskozásokon a minőség fokozása mellett egyik legfontosabb feladatként a frontváltások meggyorsítását jelölték meg. több bányában fejeznek be ezekben a hetekben művelés alatt álló frontokat, és kezdik meg új frontokon a termelést. ezennél a munkáknál csupán egynapos határidő-rövidítés is s ezer tonna többlettermelést jelent frontonként. erre jó példát mutatott a szocialista munka hőse címmel most kitüntetett mészaros István vezette brigád, amely a tervezett 15 nap helyett 9 nap alatt szerelte át a berendezéseket. a 20-as bányauzemben az állami-dijas kurucz János által vezetett magyar-szovjet brigád egyhónapos határidő helyett három hét alatt kezdte meg az új fronton a termelést. /mti/

- . -

- 29 -

15.55/um

16.00

17.00

18.00

bb 49. május 24: muzsák meccse

i -ár/ve um bc ál

1981. május 7.

jubilál a szur: május 24-én a 40. alkalommal rendezik meg a hagyományos színész-újságíró rangadót a népstadionban. a két csapat mérkőzését az idén is sokszínű szórakoztató program kíséri. nemcsak a művész, illetve tollforgató futballisták mérik össze tudásukat, hanem a rokon műfajok páros vetélkedőit is megrendezik. így például a film és a televízió, az operett és a musical csap össze a soktizezres közönség előtt, sor kerül a repülj, fácán versenyre és a táncpárbajra, amelyben népi táncosok és balettművészek szerepelnek. a közreműködők között lesz bessenyei ferenc, esztergályos cecilia, inke lászló és kabos lászló is. a műsor rendezője kalmár tibor.

idén először a sajtó kupát is átadják a szur-on, amelyért napi és hetilapok versengenek. az a szerkesztőség nyeri az elismerést, amelynek munkatársai a legérdekesebb riportalanyt mutatják be a stadionközönségének. /mti/

-.-

bb.50. befejeződött a nemzetközi elméleti konferencia balatonföldváron / embargó 18 óráig /

k/ve/bc/gw ál

1981. május 7.

csütörtökön balatonföldváron befejeződött 47 kommunista és munkáspárt képviselőinek háromnapos elméleti konferenciája, amelyet a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, valamint a kommunista és munkáspártok közös kiadásában megjelenő béke és szocializmus című folyóirat szerkesztőbizottsága együttesen rendezett. a tanácskozás résztvevői két munkacsoportban alkotó szellemű vitát, élvitáris légkörű eszmecserét folytattak a nemzeti és a nemzetközi dialektikus kapcsolatáról, ennek konkrét, sokféle megnyilvánulásáról, a nemzeti célok és az internacionalizmusban kifejeződő közös érdekek összefüggéséről. behatóan elemezték a munkásosztály nemzeti és internacionalista tudatának, magatartásának alakulását befolyásoló objektív és szubjektív tényezők szerepét, a kommunista és munkáspártok forradalmi harcának sajátos és közös tapasztalatait.

a külföldi vendégeket gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának titkára üdvözölte a konferencia eredményes befejezése alkalmából. /mti/

15.55/gw

- 30 -

16.00

17.00

bb.51. kongresszusi oklevelet kapott a nemesvámosi tsz május 1 állattenyésztő szocialista brigádja

bév/ká/gw ál

1981. május 7.

csütörtökön alsóörsön rendkívüli küldött gyűlésen adta át a párt kongresszusi oklevelét pap jános, a központi bizottság tagja, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, a nemesvámosi csopok tája termelőszövetkezet - május 1 állattenyésztő szocialista brigádjának. a kitüntetés a 29 fős kollektív nevében fábián lajos brigádvezető vette át. /mti/

-.-

bb. 52. budapestre érkezett a finn külügyminiszter

t/kj/gg/bc/gw ál

1981. május 7.

puja frigyos külügyminiszter meghívására csütörtökön hivatalos látogatásra budapestre érkezett paavo va:yrynen, a finn köztársaság külügyminisztere.

a ferihegyi repülőtéren vendéglátója, puja frigyos fogadta. jelen volt matusek tivadar, hazánk helsinki, és osmo va:inöle, a finn köztársaság budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

bb.53. paavo va:yrynen életrajza

t/kj/dg/gw ál

1981. május 7.

paavo va:yrynen 1946 szeptember 2-án született kemiben. szülei gazdálkodók voltak. egyetemi tanulmányait 1965-ben fejezte be, öt év múlva az államtudományok kandidátusa címet is megszerezte. előtte, 1968. és 1970. között a finn rádióban hírszerkesztőként dolgozott.

politikai pályafutását a centrupárt diákszervezetében kezdte, amelynek 1969-ben ügyvezető főtitkárává választották. a következő két esztendőben az akkori finn miniszterelnök, ahti karjalainen politikai titkára volt. 1970-ben parlamenti képviselővé választották. a centrupárt vezetőségébe 1972-ben került, elnökhelyettesi tisztségben; 1980-ban lett a centrupárt elnöke.

paavo va:yrynen több alkalommal tagja volt a finn kormányoknak; 1975-től oktatási, majd munkaügyi miniszterként. jelenlegi tisztségét /külügyminiszter/ 1977 óta tölti be.

nős, két gyermeke van. /mti/

16.07/gw

- 31 -

16.50

17.00

bb.54. embargó: 21.00 óráig!

üdvözlő távirat

k/s/bc/gw ál

1981. május 7.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban köszöntötte a román kommunista párt központi bizottságát. a párt megalakulásának 60. évfordulója alkalmából.

/mti/

- . -

bb.55. halálos balesetek

pá/gw ál

1981. május 7.

Lajosmizsén egy szerelvény nélküli vasuti motorkocsi elütötte somodi sára 31 éves helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint somodi sára féktávolságon belül a motorkocsi elé lépett.

nyirgyulajon lakásukon illés ferenc 17 éves fiatalok centrifuga javítás közben áramütést szenvedett és a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

/mti/

- . -

bb.19. elutazott budapestről a kanadai parlamenti küldöttség...1. folyt./gw

t/meg/gg/dg/gw kz

1981. május 7.

a küldöttség vezetője elutazása előtt az mti és a magyar televízió munkatársának elmondta:

- Kanada és Magyarország kapcsolatai fokozatosan bővülnek. a hatvanas évek elején a két ország kereskedelmi, majd diplomáciai kapcsolatot létesített. a későbbiekben megállapodások is létrejöttek kanadai és magyar intézmények, köztük a kanadai és a magyar televízió között. az utóbbi években több kanadai miniszter magyarországi látogatása erősítette országaink kapcsolatát. küldöttségünk, amelynek tagjai között ott voltak a kanadai parlament mindkét házának magasrangú képviselői, magyarországi látogatásával ugyancsak elősegíti kölcsönös szándékaink megvalósítását. országaink nyitott gazdasága, számos közös vonása lehetőséget ad erre.

/folyt. köv./
16.33/gw

- 32 -

1415

bb.19. /elutazott budapestről a kanadai parlamenti.....2.folyt./gw

a továbbiakban j. l. marchand azt hangsúlyozta, nagy hatással volt rájuk az a meleg és szívélyes fogadtatás, amelyben magyarországi tartózkodásuk idején részesültek. a magyar országgyűlés és az elnöki tanács elnökével, a külügyminisztériumi államtitkárral, budapest tanácselnökeinek folytatott megbeszéléseken hasznos információkat kaptak. találkozásaik alkalmával meggyőződhetek arról, hogy Magyarország szeretné tovább szélesíteni a kanadai-magyar kapcsolatokat. ez a törekvés kanadai részről is megnyilvánul. megvizsgálják tehát: miként bővíthetnék gazdasági, kereskedelmi együttműködésüket. a magyar parlamenti küldöttség viszontlátogatása kanadában csakugy, mint a kanadai és a magyar szakemberek következő tárgyalásai - jó alkalmat jelentenek a véleménycserék folytatására, az árucserre és a kulturális kapcsolataink újabb lehetőségeinek megvizsgálására. /mti/

- . -

bb.56. befejeződött az európai vöröskereszt és vörös félhold társaságok budapesti konferenciája

t/of/pá/dg/gw kz

1981. május 7.

a következő évek feladatait, kontinensünk vöröskereszteseinek közös programját tartalmazó ajánlások elfogadásával csüörtökön befejeződött budapesten a vöröskereszt és vörös félhold társaságok iii. európai regionális konferenciája. a négy napos tanácskozás záróülésén - a margitszigeti nagyszállóban - a beható vita után együttesen és egyhangulag ajánlásokat hagytak jóvá.

megkülönböztetett figyelmet szenteltek a vöröskereszt béke védelmében betöltött szerepének. megállapították, hogy a nemzeti társaságok eredményesen dolgoznak az 1977.-ben tartott vöröskeresztes béke világkonferencia azon határozatának megvalósításán, amely szerint a vöröskereszt minden országban - a maga sajátos mozgalmi, szervezeti eszközeivel - cselekvően hozzájárulhat a népek közötti megértéshez, a közeledéshez, a leszerelés ügyének előmozdításához. hangsúlyozták a konferencia résztvevői - akik egyébként 24 ország nemzeti társaságait, illetve a vöröskereszt nemzetközi szervezeteit képviselték -, hogy az emberek tudati nevelésével is foglalkozó vöröskereszt Európában aktív, hatékony mozgalom, s fontos szerepe van a béke megőrzésében.

/folyt. köv./
16.59/gw

- 33 -

1470

ajánlás született arról, hogy a vöröskeresztes mozgalom erkölcsi tekintélyével nemzetközi méretekben is támogassa az államok erőfeszítéseit a leszerelésért, a tömegpusztító fegyverek eltiltásáért.

a fiatalok humanitárius szellemű nevelésével kapcsolatban az ajánlások között szerepel, hogy önkéntes alapon - hiszen ez a vöröskereszt egyik alapvető elve - minden országban igyekezzenek minél nagyobb számban bevonni az ifjú generációk képviselőit a szervezet vöröskeresztes munkába. az egyik záróokmány ajánlja, hogy a nemzeti társaságok kérjék fel a kormányokat és a nem kormányzintű szervezeteket is: ismerjék el az önkéntes szervezetben rejlő tényleges és potenciális értékeket a humanitárius tevékenység terén, és lehetőségeikhez, hatáskörükhöz képest könnyítsék meg a vöröskeresztes feladatok teljesítését.

emlékeztetve arra, hogy az ENSZ közgyűlése az 1985-ös évet nemzetközi ifjusági évnél nyilvánította, a konferencián nagy jelentőséget tulajdonítottak a vöröskereszt felelősségének az ifjúság nevelésében, különös tekintettel a kölcsönös megértésre, a barátságra. nemes küldetése a vöröskeresztnek, hogy érzékeny tegye a fiatalokat a szenvedések okozta különböző problémák iránt, s rádöbbenesse őket, hogy könnyebb a bajt megelőzni, mint orvosolni. a konferencia javasolja az ENSZ-nek: a nemzetközi ifjusági évet megelőzően hívja össze a vöröskereszt nemzeti társaságainak európai konferenciáját, s ennek fő témája a fiatalok együttműködésének erősítése, fejlesztése legyen.

x x x

hantos jános, a magyar vöröskereszt főtitkára a konferencia befejeztével tóth ferencnek, az mti tudósítójának adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a legfontosabb témának a vöröskereszt és a béke összefüggéseit tekintették a nemzetközi tanácskozáson. a munkabizottságokban és a plenáris üléseken is erről esett a legtöbb szó. a vöröskereszt alapvetően humanista mozgalom, elsősorban az emberi élet, az egészség védelmét szolgálja, s mindenek nélkülözhetetlen feltétele a tartós béke biztosítása. sokan és sokféleképpen - néhol eltérő véleménnyel is - szóltak erről, de jó volt tapasztalni, hogy a vöröskereszt eszméinek megvan az összetartó ereje és vonzása a közös, humanista célok érdekében.

/folyt.köv./
17.04/gw

- 34 -

1730

- az ilyen regionális konferenciák, mint a mostani budapesti találkozó volt, az ad jelentőséget - mondta hantos jános -, hogy lehetőséget teremtenek az adott térségben lévő országok vöröskeresztes szervezetei közös programjának kimunkálására, az érdekek, vélemények egyeztetésére is. minden tekintetben sikeres volt a iii. európai regionális konferencia, hiszen minden előterjesztett dokumentumot egyhangulag fogadtak el a résztvevők. ez újabb bizonyítéka annak, hogy az immár csaknem 120 éves nemzetközi vöröskeresztes mozgalomnak felelősségteljes tagjai az európai nemzeti szervezetek, amelyek már a mozgalom kezdeti kibontakozásában is meghatározó szerepet játszottak. az európai vöröskereszt és vörös félhold társaságok az egység és az együttműködés tekintetében nemcsak a lehetőséget, hanem a közös munkálkodás szükségességét is felismerték, s ez alighanem legfontosabb eredménye a konferenciának.

henrik beer, a vöröskereszt társaságok ligájának főtitkára nyilatkozatában elmondta, hogy a budapesti találkozó a nemzeti vöröskeresztes szervezeteknél felgyülemlett tapasztalatokat egy összegítette, hogy hasznosíthatók legyenek európa minden országában, s a nemzetközi mozgalomban is. ilyen értelemben a regionális konferencia több volt, mint 24 ország képviselőinek tanácskozása, különösen azért - hangsúlyozta a főtitkár is - mert a humanitárius jogok, az ifjúság nevelése és más fontos témák sorában kiemelten foglalkozott a békéért és a leszerelésért folytatott vöröskeresztes munkával. nagy jelentőséget tulajdonítottunk annak is, hogy egyetértés alakult ki tekintetben: a már gazdag tapasztalatu nemzeti vöröskereszteknek - közöttük a száz éves magyar vöröskeresztnek - minden lehetséges módon segíteniük kell a harmadik világ országaiban nemrégiben megalakult vagy megalakulóban lévő szervezetek megerősödését, munkáját. a természeti katasztrófák idején nyújtott segítséget például hatásában megsokszorozza, ha a segélyakciókat a különféle országok összehangolják. biztos vagyok abban - zárta nyilatkozatát a liga főtitkára -, hogy a budapesti regionális találkozó eredményeit, ajánlásait jól tudjuk majd hasznosítani azon a következő vöröskeresztes nemzetközi konferencián, amelyre ez év őszén manilában kerül sor./mti/
17.13/gw

- 35 -

1800

187

bb 57. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága

t ma/jk um dg kz

1981. május 7.

mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

tavaly 883 ipari szövetkezet 288 ezer dolgozóval több mint 47 milliárd, az építő szövetkezetekkel együtt pedig kerekén 100 milliárd forint értéket állított elő. ugyanakkor a mezőgazdasági szövetkezetek kiegészítő tevékenységéből származó árbevétel is elérte a 80 milliárd forintot. mint e számok is jelzik: a szövetkezetek ipari, kiegészítő és szolgáltató tevékenysége országos viszonylatban is nagy jelentőségű - hangoztatták az országgyűlés ipari bizottságának a témával foglalkozó ülésén. a gorjanc ignác elnökletével csütörtökön a parlamentben lezajlott tanácskozáson a képviselőknek adott szóbeli tájékoztatójában rév lajos, az okisz elnöke egyebek között elmondotta: az ipari szövetkezetek országos tanácsához tartozó üzemek 1980-ban 225 millió rubel és 150 millió dollár értékű exporttal zárták az esztendő. az eredmények annak is köszönhetőek, hogy a szövetkezeti ipar az utóbbi esztendőben szerves része lett a szocialista iparnak, az iparpolitikának.

ez év első negyedében az ipari szövetkezetek termelése 10 százalékkal haladta meg a tavalyi hasonló időszakét, tehát a kilátások továbbra is biztatóak. ezek fokozott kihasználása érdekében - élve a kisebb egységekben rejlő mozgékonyaság és gyors alkalmazkodás lehetőségével - arra törekszenek, hogy erősítsék a szövetkezetek háttérparaszerepét, a nagyvállalatokat segítő, azokkal kooperáló tevékenységét. ez utóbbi területen nem valami kedvezőek a tapasztalatok: az állami vállalatok 1980-ban számos szövetkezeti együttműködési megállapodást felbontottak.

a szövetkezetek azt tervezik, tovább növelik nem rubel-elszámolási exportjukat, s még több import termék hazaiával történő helyettesítését oldják meg. a jelenlegi szabályozás azonban - ahogy az a vitában is elhangzott - nem ösztönzi kellőképp a szövetkezeteket a kivitel növelésére. gondot okoz az állami vállalatokénál általában alacsonyabb bérszínvonal, továbbá a létszámgazdálkodás kötöttsége is. ezért is határozott úgy a bizottság, hogy ezekre az ellentmondásokra felhívja a kormány figyelmét.

/folyt.köv./

- 36 -

18.10/um

1830
13.10
[Signature]

bb 57. /ülést tartott ...1.folyt./um

a szövetkezetek ma már az élet szinte minden területén működnek, részt vesznek a helyi és az országos feladatok megoldásában. mégis - ahogy azt a vitában bíró miklós /szabolcszatmár megye/ kiemelte, sokan úgy vélekednek, hogy bizonyításra szorul a mozgalom létjogosultsága, s e bizonyítást az állami iparral történő összehasonlítással akarják megoldani. pedig éppen ellentétesen, ha a szövetkezetekről van szó, mindig azt kell megnézni, hogy a szövetkezetek miképp élnek sajátos lehetőségeikkel, s hogyan élhetnének még jobban velük. fock jeno /győr-sopron megye/ e jelenség okait elemezve utalt az új gazdasági mechanizmus bevezetését követő időszakra, amikor is - az egészségtelen kinövéséből általánosítva - széles körben elterjedt az a nézet, hogy a szövetkezetekben, tsz-melléküzemágakban dolgozók horribilis jövedelmet vágnak zsebre. e helytelen, szubjektív ítéletekre is visszavezethető döntések alapján aztán magukra hagyták az ágakban dolgozókat, s mintegy 150 vállalkozást pedig nagyobb egységekhez csatoltak, vagy megszüntettek. később a gazdasági nehézségek nyilvánvalóvá tették azt a már régebben is igaz összefüggést, hogy igenis szükség van a kis- és középüzemekre. válaszában rév miklós alátámasztotta a két képviselő megállapításait, hangsúlyozta: a szövetkezetek népgazdasági helye, szerepe ma már egészségesen tisztázott. a beszámolóból is tükröződő „kisebbségi érzésnek”, viszont az az oka, hogy a szövetkezetek töretlenül fejlődésének nem tisztázottak az intézményes biztosítékai. ezért is törekszik arra az okisz, hogy a kisebb egységeket együttműködési szerződéssel a nagyobb vállalatokhoz kösse, s ezzel mintegy nélkülözhetetlenné tegye őket.

radnóti lászló /somogy megye/ a mozgalom életképességének bizonyítékául kiemelte: 1980-ban a 883 ipari szövetkezetből mindössze hét - tehát nyolc ezreléknyi - volt vesztesége, a további dinamikus fejlődésnek gátja azonban a bázisszemlélet, továbbá a bér- és létszámgazdálkodás néhány fölös kötöttsége. olyannyira - tette hozzá rév lajos -, hogy a szövetkezetek gyakran azért nem kötnek meg kifizetődő, nagyon nyereséges üzleteket, mert tartanak attól: a következő esztendőben már nem képesek hasonlóképpen növelni termelésüket, hatékonyságukat. égetően szükség van tehát egy, a gazdálkodási tevékenységet másképp, főként a minőség oldaláról értékelő megoldásra.

/folyt.köv./

- 37 -

18.15/um

1840
13.10
[Signature]

bb 57. /ülést tartott ...2.folyt./um

karkus sándor /komárom megye/ az épületkarbantartás és felújítás jelentőségére hívta fel a figyelmet. aláhuzta: a szövetkezeti szektornak mindenekelőtt a vidéki településeken kell felkészülnie épületvagyonunk hathatósabb védelmére. a szövetkezeti lakáskarbantartás teljesítménye az utóbbi esztendőben megháromszorozódott - hangzott a válasz -, de ez a szektor önmagában nem birkózhat meg a feladattal.

péterfi ferenc /vas megye/ a megyei áfész tevékenységének fejlődéséről, gazdagodásáról számolt be a bizottságnak, majd arról beszélt: a mezőgazdasági felvásárlókra, ellátókra a jövőben még nagyobb feladatok várnak. az ötnapos munkahét, a szabadidő növekedése minden bizonnyal serkenti a háztáji, kisgazdasági termelési kedvet, nagyobb lesz tehát a zöldségek, gyümölcsök, a vágóállatok kínálata. a képviselő ezt követően az anyagkészletező és -forgalmazó vállalatok munkájának hiányosságairól szólt, üdvözölve, hogy a parlament ipari bizottsága már következő ülésén megvitatja a témát. szükség is lesz rá - hangoztatták a tanácskozáson - hiszen például egy kisebb szövetkezet szinte képtelen hozzájutni az éves munkájához szükséges 200 kilogrammnyi rézhuzalhoz. a gyártó nagyvállalat ugyanis egy tonnás tétel alatt nem értékesít, így aztán - rossz háziasszonyként - öt évre kell spejzolni, az anyagot. szabó imre ipari miniszterhelyettes a megoldást a közös kereskedelmi tevékenységben látta. véleménye szerint a nagyobb szövetkezetek megrendelhetik, elláthatják a kellő tételekkel kisebb társaikat is. azokat amelyekre 1982 januárjában új, általános szabályozás lép életbe.

a lakosság mind kedvezőbben ítéli meg a szövetkezetek tevékenységét - mondotta selmeci lajosné belkereskedelmi miniszterhelyettes. sokat tettek például a hiánycikkek számának csökkentéséért. jellemző példaként említette ebben a vonatkozásban azt, hogy az ipar felhagyott a mezőgazdasági lánc gyártásával, csak hogy a nemzetközi előírások szerint vágómarhát nem lehet, fémkötőfék, nélkül exportálni. az addigi 17 forintos ár helyett japánból importáltunk 70 forintért láncot, mignem az egyik szövetkezet - újabb 6 millió forintos ráfordítással - ismét megkezdte a gyártást. a tartalékokat jelzi egy nemrégiben 60 vállalat részvételével megrendezett, mikroelektronikával foglalkozó konferencia is. ezen kiderült, hogy évente 700 millió forintnyi olyan alkatrészt importálunk, amit a szövetkezetekben itthon is lehetne gyártani...

az ipari bizottság a vita alapján a szocialista és a szövetkezeti ipar szerves, ésszerű kapcsolatának további erősítése, a népgazdasági érdekeket, az exportot és a hazai ellátást egyaránt eredményesebben szolgáló ösztönzés kialakítása mellett foglalt állást. /mti/

18.22/um

- 38 -

18.50

19.10

bb.52. budapestre érkezett a finn.....1. folyt./gw

délután a külügyminisztérium épületében megkezdődtek a hivatalos magyar- finn külügyminiszteri tárgyalások. a két külügyminiszter a szivélyes légkörű eszmecsere után áttekintette a kétoldali kapcsolatokat és kölcsönösen egyetértett abban, hogy azok minden területen példamutatóak

a megbeszéléseket követően losonczi pál, az elnöki tanács elnöke a parlamentben fogadta paavo va:yrynt. a szivélyes légkörű találkozáson részt vett puja frigyos, valamint matusek tivadar és osmo va:inöle nagykövet is.

x x x

innen felhasználható: 20.00 órától!

puja frigyos este a gellért szállóban vacsorát adott vendége tiszteletére. /mti/

bb.59. blagoj popov látogatása fejer megyében

1981. május 7.

zsi/az/gw kz

blagoj popov, a macedon szocialista köztársaság végrehajtó tanácsának hazánkban tartózkodó elnöke és kísérete csütörtökön fejer megyébe látogatott. dunaujvárosban fölkereste a dunai vasművet, amely számos jugoszláv, köztük szkopjei és más macedon üzemmel is együttműködik. ezután mezőfalvára, a mezőgazdasági kombinátba vezetett a küldöttség utja, ahol blagoj popovot arról tájékoztatták, hogy a gazdaság jó kapcsolatot tart a jugoszláv nemesisítőkkel, buza vetésterületének felén például jugoszláv ráma és partizán fajtákat termeszt. most épülő sertéstelepéhez a rendezéseket és a technológiát szintén jugoszláv partner szálította. /mti/

bb.58. hazaérkezett mexikóból az állami operaház együttese

1981. május 7.

i/ár/z/gw kz

befejezte tiznapos mexikói vendégszereplését, csütörtökön hazaérkezett a magyar állami operaház társulata. a 111 tagú művészcsoporthoz tartók béla három színpadi művét ismertette meg a tengerentúli ország zenekedvelő közönségével: a kékszakállu herceg vára című opera, valamint a fából faragott királyfi és a csodálatos mandarin című balett szerepelt repertoárján.

/folyt.köv./

- 39 -

18.30/gw

19.00

19.10

bb.58. /hazaérkezett mexikóból...folyt./ww

az együttes részt vett a guanajuatoban megrendezett nemzetközi cervantino fesztiválon, amely a kontinens egyik legnagyobb művészeti szemléje, világhírű társulatok mutatkoznak be itt produkcióikkal. a bartók operát, miként a két táncjátékot is, kettős szereposztásban - melis györgy, mészőly katalin illetve begányi ferenc és kasza katalin közreműködésével - játszotta a társulat.

a fából faragott királyfi szólistáiként keveházi gábort, metzger mártát, kékesi máriát, ifj. harangozó gyulát, illetve lőcsei jent, szabadi editet, szőnyi nórát és erdélyi sándort ismerhette meg a közönség. itt tartották egyébként a csodálatos mandarin új, seregi lászló alkotta koreográfiájú előadásának premijét, az ősbemutatón a főszereplő pongor ildikó, dózsa imre, valamint pártay lilla és szakály györgy volt. az operaház zenekarát lukács miklós, illetve sándor jános vezényelte. a fesztiválon, majd a mexikói fővárosban tartott három fellépésen egyaránt nagy sikert aratott az együttes, s vele századunk kimagasló alkotójának muzsikája. erről tanuskodtak a télt házak előtt tartott, nagyszerű előadások, s a mexikói sajtó méltató cikkei egyaránt. /mti/

bb.60. kitüntetések

sl/s/gw kz

1981. május 7.

a népköztársaság elnöki tanácsa, eredményes munkájuk elismerésül, nyugdíjba vonulásuk alkalmából dr. balogh ferencnek, a gamma művek munkaadagoló csoportvezetőjének, fekete sándornak, a prometheus tüzeléstechnikai vállalat osztályvezetőjének, kurília lajosnak, a ganz-mávag mozdony vagon-és gépgyár gyárigazgatójának, valamint mohai istvánnak, a kéziszerszámgyár főosztályvezetőjének a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetéseket körtvélyes istván ipari miniszterhelyettes csütörtökön adta át. /mti/

bb.63. időjárásjelentés

g/gw kz

1981. május 7.

a meteorológiai intézet jelenticsütörtökön este:

további melegedés

várható időjárás az ország területére péntek estig: napközben a megnövekvő gomolyfelhőzet mellett több órás napsütés várható. néhány helyen gyenge záporosó is előfordulhat. az északi szél már csak néhol lesz erős. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 18-23 fok között lesz. /mti/

18.33/gw

- 40 -

bb.61. új modelleket mutat be milánóban a granvisus

ber/az/gw kz

1981. május 7.

csütörtökön utnak indították a látszerészeti eszközök gyárából milánóba azt a több mint 250 modellt - optikai kereteket és napszemüvegeket - , amelyekkel a vállalat a nemzetközi optikai kiállításon vesz részt. az Európában működő több száz szemüvegkeretgyár közül az első tíz között helyet foglaló esztergomi gyár az utóbbi években jelentősen növelte exportját. granvisus márkájú termékei lépést tartanak a világpiaci követelményekkel. a most bemutatásra kerülő kollekciónak egyharmada új modellekből áll. a napszemüvegek között a fémkeretűek a legdivatosabbak; saját tervezésű különleges sorozatuk a hawai, ontario és bermuda nevet viselő modellek nagy érdeklődést keltettek az idei new-yorki és montreali szakmai világkiállításon. új optikai modelljeik főleg műanyagból készülnek. a gyár kollekcióját az ebben a hónapban sorra kerülő párizsi optikai világkiállításon is bemutatják. /mti/

bb.62. tejtermelés - tejfogyasztás nógrád megyében

csiz/az/gw kz

1981. május 7.

a nógrád megyei nagyüzemi gazdaságok tejtermeléséből a megye egy lakosára tavaly száznyolcvan liter tej jutott, s e mennyiség 1985-re eléri a kétszáz litert. a termelés fölívelésével azonban nem tart lépést a tejfogyasztás - hangzott el a nógrád megyei népi ellenőrző bizottság csütörtöki ülésén - a tejtermékek fogyasztása pedig mélyen alatta marad az országos átlagnak. hozzájárul ehhez a tejfeldolgozók elégtelen teljesítménye, s hogy az illetékesek belenyugodtak az iskolatej-akció megoldhatatlanságába, de az is, hogy a tej értékesítésében a kereskedelmi dolgozók anyagi érdekeltsége nem megfelelő. az utóbbit a népi ellenőrök 1978-ban már szóvá tették, de azóta a helyzet inkább romlott, mint javult. ami a helyi feldolgozást illeti, az épülő pásztói tejüzem remélhetőleg növeli majd a tejtermékek mennyiségét, választékát és minőségét. a bizottság rámutatott, hogy az iskolatej árusításának megoldásában milyen tennivalók várnak a helyi intézményekre és vállalatokra, amelyek még kihasználatlan lehetőségek. a tanácsi és szövetkezeti vendéglátó vállalatok például egyre több iskolában veszik át a gyermekétkeztetést. hozzájárulna a tejtermelés és -fogyasztás kívánatos egyensúlyának megteremtéséhez, ha e vállalatok - a tanácsok támogatásával - fokozatosan kiterjesztenék tevékenységüket az iskolai tej-, tejtermék és péksütemény árusítására is. /mti/

18.50/gw

- 41 -

bb.64. könyvtervezők kiállítása

t/is/gg/bc/gw kz

1981. május 7.

öt könyvtervező művész - ginács lászló, kovács imre, murányi zsuzsa, nagy andrás és somogyvári zsuzsa - alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a helikon galériában. az európa könyvkiadó magyar helikon műhelyének tipográfusai ezúttal nem munkájuk műhelyjellegét akarták elsősorban érzékeltetni, hanem éltek az egyéni bemutatkozás lehetőségével. ezért nemcsak a saját kiadójuk számára készített terveket, hanem más megrendelőknek végzett munkáikat, s eddig még könyvformát nem öltött elképzeléseiket is a látogatók elé tárják.

a könyvek, az emblémák és az illusztrációk között díjnyertes művek is szerepelnek, így a szép könyv versenyen díjazott több munka is. ugyancsak látható a legutóbbi „a világ legszebb könyvei”, kiállításon lipcsében unesco-díjat kapott nagy andrás tervezte kötet; castiglione lászló pompeji herculaneum című könyve.

az öt művész tárlata - amelyet bereczky loránd művészettörténész nyitott meg, - május 31-ig várja az érdeklődőket.

/mti/

bb 65. a nemzetek napja komlón - ünnepi nagygyűlés szekszárdon

igó/blb/um az kz

1981. május 7.

a második világháború befejezésének 36. évfordulója alkalmából nemzetek napját rendeztek csütörtökön komlón. ez volt a béke és barátsági hónap baranyai programjának nyitó eseménye, amelyen tíz szocialista ország képviselői találkoztak. a mecseki bányászvárosban a résztvevő nemzetek életéből kiállítást nyitottak és diaképvetítést tartottak. a városi könyvtárban pedig „ut a győzelemhez”, címmel a testvéri szocialista országok íróinak műveiből nyílt kiállítás.

a bányászok, munkások részvételével rendezett barátsági nagygyűlésen kovács béla, az országos béketanács főtitkára méltatta a hitleri fasizmus felett aratott győzelem jelentőségét és emlékeztetett rá: 1945 óta szüntelenül azért harcolunk, hogy tartóssá és visszafordíthatatlanná tegyük a második világháború után létrejött korszakos változást. a békeszerető erők, a béké kívánó milliók ma is azért küzdenek, hogy megakadályozzák az újabb világégést.

/folyt.köv./

- 42 -

19.58/um

20.15

20.15
20.15
20.15

bb 65. /a nemzetek ...1.folyt./um

a jelenlegi nemzetközi helyzet aggodalommal tölt el bennünket. az enyhülési folyamat megtorpant, s a világpolitikában ma egyidejűleg vannak jelen az enyhülés és a feszültség elemei. sokan teszik fel a kérdést hazánkban és a világ más országaiban is, hogy miként éledhetett újjá a hidegháború légköre, mi változott meg a nemzetközi politikában, kinek az érdeke, hogy az enyhülést a feszültség légköre váltsa fel és a békés egymás mellett élés gyakorlati érvényesülését az egyoldalú előnyök elérésére való törekvéssel, erőpolitikával helyettesítsék? a békemozgalomnak is feladata, hogy ezekre a kérdésekre választ adjon.

!őszintén, nyíltan, a valóságnak megfelelően sorakoztasuk fel a tényeket, itthon is és a nemzetközi munkánkban is. ismert az az adat, miszerint a világon ötszáz milliárd dollárt költenek évente fegyverkezésre és az egyesült államokban éppen a minap emelték fel drasztikus mértékben a hadikiadások összegét. a szocializmus védelme, az egész világ békéjének és biztonságának védelme érdekében kezdeményezzük újra és újra a fegyverkezési kiadások mérséklését, az európai katonai enyhülés és leszerelési konferencia összehívását.

ezt a helyzetet elemezte az szkp xxvi. kongresszusa és hirdette meg a békeprogramját, amely a válságból kivezető utat jelenti az emberiségnek. az imperializmus agresszív politikájával szembehelyezte a béke aktív védelmének és a nemzetközi biztonság megszilárdításának politikáját. a magyar közvélemény üdvözlöi és a magáénak tekinti ezeket a javaslatokat, amelyek teljes mértékben egybeesnek törekvéseinkkel és érdekeinkkel. egyetértünk velük, mert reményt keltenek bennünk, hogy békés uton is rendezni lehet a vitás politikai kérdéseket, a nemzetközi kapcsolatokban felmerült ellentéteket.

beszéde végén kovács béla bejelentette, hogy az országos béketanács elnöksége komló várossá alakulásának 30. évfordulója alkalmából a béke erősítéséért, a népek közötti barátság elmélyítéséért folytatott évtizedes tevékenysége elismerésül békemozgalmi kitüntetést adományozott a bányászváros művelődési központjának. az emléklakettet pál lajos igazgató vette át a béketanács főtitkárától.

majd a szocialista országok küldöttei kértek szót. sorra szólaltak fel a szovjet, a bolgár, a csehszlovák, a kambodzsai, a kubai, a lengyel, az ndk-beli, a román és a vietnami delegációk vezetői. népük üdvözlését tolmácsolták a békés építőmunkában és a béke védelmében velük egy utat járó magyarországi dolgozóknak.

/folyt.köv./

- 43 -

20.05/um

20.10

20.15
20.15
20.15

bb 65. /a nemzetek...2.folyt./um

ezt követően a komlói bányák, üzemek és vállalatok munkásklubjaiban találkoztak a nemzetek képviselői a hazájuk kiemelkedő személyiségeinek nevét viselő szocialista brigádokkal, népük életéről és munkájáról, országuk és Magyarország kapcsolatairól tájékoztatták a munkásokat, akik városuk és üzemük fejlődésével ismertették meg a külföldi vendégeket.

a győzelem napja előestéjén politikai nagygyűlést rendeztek csütörtökön szekszárdon is. a babits mihály megyei művelődési központban tartott nagygyűlésen bíró gyula, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára mondott ünnepi beszédet, megemlékezett a hősekről, akik életüket áldozták hazánk felszabadulásáért és a békéért. méltatta a szovjetunió következetes békepolitikáját. a nagygyűlésen a szekszárdi néptáncgyűttes és a bogycsillói népi együttes adott ünnepi műsort. /mti/

..

bb 66. ötszáz kilós repülőbomba - tüzserészek sikeres akciója az óbudai gázgyárban

t jfz um kz

1981. május 7.

a magyar néphadsereg tüzserészei csütörtökön nehéz feladatot oldottak meg sikerrel; hatástalanítottak egy 500 kilogrammos, két gyújtószerkezetes, második világháborúból visszamaradt repülőbombát, a gázgyár udvarán, újabb létesítmény alapozásánál találtak rá. az élesített állapotban lévő repülőbomba mindössze másfél méter mélységben lapult meg a föld alatt.

a markológép kezelőjének gyanúja beigazolódott; a tüzserészek helyszíni szemléje egyértelműen igazolta, hogy igen veszélyes szerkezetről van szó. a felderítők megállapították: a helyszíni robbantás - lévén hogy a közelben nagyobb gáztartályok vannak - szóba sem jöhet. a bomba hatástalanítására egyetlen lehetséges megoldás volt: a szükséges óvintézkedések megtétele után eltávolítani mindkét gyújtószerkezetet.

az akció csütörtökön délelőtt 10 órakor kezdődött. miklós gyula alezredes vezetésével. a hatástalanítást báucknett jános törzsszázados és tóth jános törzsrörmester végezte. a beavatkozás idején a környéken leállították a közúti és a vasúti forgalmat és különleges óvintézkedéseket tettek.

/folyt.köv./

- 44 -

21.04/um

21²⁰
P

bb 66. /ötszáz kilós ...folyt./um

a tüzserészek utmutatása alapján egyebek között gátakat és repeszfűgő falakat emeltek. a rendkívüli körülményekért igénylő munka, a gyújtószerkezet eltávolítása két órát vett igénybe. ezután a hatástalanított bombát - szintén különleges óvintézkedésekkel - gyál térségébe szállították, ahol a megfelelő helyen végérvényesen megsemmisítették a robbanótöleket.

a gázművek kollektívája nevében a sikeres akció után emlékszerleget adtak át a munkában résztvevő tüzserész alakulatnak. /mti/

..

bb 67. két autóbusz összeütközött - tíz könnyebb sérült

jf/kz um

1981. május 7.

a ix. kerületben a ferenc körút és tompa utca kereszteződésében csütörtökön délután két autóbusz - egy tizenötös és egy tizenkettes járat - összeütközött. az utasok közül tízen könnyebben megsérültek, valamennyiüket kórházba szállították. a baleset okát a rendőrség vizsgálja. /mti/

..

bb 68. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

um

1981. május 7.

39. elhunyt zámok istván
40. a miskolci tanács vb ülése - kislakásépítés elősegítése
41. sarlós istván látogatása borsod megyében /8.jav./
42. valéta napok mezőtúron
43. bemutatkozik a műanyag-gyár debrecenben
44. nyomdaipari szakszervezetek nemzetközi találkozója elé /9.jav./
45. befejeződött az akadémiai hónap
46. a lakáskorszerűsítések költségeinek kedvezményes visszatérítése /10.jav./
47. befejeződött a nemzetközi szabványügyi konferencia balatonfüreden /1.1.jav./
48. magas fokú gépesítés az oroszlanói bányákban

/folyt.köv./

- 45 -

21.20/um

21³⁰
P

bb 68. /a belföldi...folyt./um

49. május 24-én: szur
50. befejeződött a nemzetközi elméleti konferencia balatonföldváron /12.jav./
51. kongresszusi oklevél a nemesvámosi tsz május 1. szocialista brigádjának
52. budapestre érkezett a finn külügyminiszter
53. a finn külügyminiszter életrajza
54. üdvözlő távirat romániába
55. halálos balesetek
56. befejeződött az európai vöröskereszt és vörös félhold társaságok konferenciája /13.jav./
57. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága /14.jav./
58. hazaérkezett mexikóból az operaház együttese
59. blagoj popov látogatása fejeér megyében
60. kitüntetések
61. új modelleket mutat be milánóban a granvisus
62. a nógrád megyei nebulése: tejtermelés, tejfogyasztás
63. idűjárás
64. könyvtervezők kiállítása
65. a nemzetek napja komlón - ünnepi nagygyűlés szekszárdon
66. tüzszerészek sikeres akciója az óbudai gázgyárban
67. két autóbusz összeütközött
68. hírjegyzék

...

- 46 -

- v e g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, ágoston lászló
koronczay emil

21.25/um

21 0

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008N

Belföldi hírek

1981. május 8.péntek

bb.1.a tankötelezettség teljesítéséről - elemzés a miniszteriumban

i/me/ve/bc/gw kz

1981. május 8.

ebben a tanévben a tanköteles koru gyermekek csaknem 99 százaléka vesz részt az iskolai oktatásban. egymillió-százhatvankétezren tanulnak az általános iskolákban, 34 ezerrel többben, mint az előző tanévben. a legnagyobb a számbeli gyarapodás az első osztályokban, ahol 16 ezerrel többen kezdték meg tanulmányaikat, mint egy évvel ezelőtt. a hatévesek 96,2 százalékát iskolázták be, állapították meg a művelődési minisztériumban a tankötelezettség végrehajtásának elemzésekor. eredményként jelezték azt is, hogy az elsőosztályos tanulók 98,5 százalékát óvodai vagy iskolai foglalkozásokon előkészítették a tanulásra. azt a 4300 gyermeket, aki nem tartott lépést a többiekkel, korrekciós osztályokban oktatják, gond viszont, hogy a 6-13 évesek közül 14500 gyermeket, köztük 6700 iskoláskorba lépett nem irattak be az iskolába. a „beiskolázatlan, hatévesek zöme a pedagógusok, az orvosok szerint még nem alkalmas az iskolai tanulásra. némelyik megyében, például hajdú-biharban s a fővárosban sok, más megyékben - így békésben, somogyban - kevés az iskolaéretlen gyermek. a területenként tapasztalható nagy különbség arra vall, hogy nem azonos elvek szerint bírálják el a gyermekek iskolaérettségét. ezért a minisztérium kezdeményezte, hogy az országos pedagógiai intézet, és más érdekelt szervezetek, intézmények közreműködésével bírálják felül az iskolaérettségi vizsgálatok gyakorlatát, valamint a korrekciós osztályok szervezésére kiadott minisztériumi állásfoglalást, s módszertani útmutatással segítsék elő a gyermekek szellemi képességének, esetleg értelmi fogyatékosságának korai felismerését.

/folyt.köv./

- 1 -